1 - TYTUŁ PROGRAMU SZKOLENIA nr 12

WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI NA RZECZ POMOCY KLIENTOM WYMAGAJĄCYM WSPARCIA I ODDALONYM OD RYNKU PRACY

(Łączna liczba godzin: 16)

2 – OPRACOWANIE - ZESPÓŁ:

- Anna Szczęsny-Michalak
- Katarzyna Ptak
- Donat Dawiec

3 - LISTA I OPIS ZADAŃ ZAWODOWYCH DORADCY KLIENTA, DO REALIZACJI KTÓRYCH PRZYGOTOWUJE PROGRAM SZKOLENIA:

- **Nazwa zadania 1 (Z1): Podejmowanie współpracy z partnerami w procesie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej**

Działania i czynności:

- identyfikacja roli i zadań partnerów w ramach poszczególnych form aktywizacji zawodowej i/lub integracji społecznej adresowanych do osób bezrobotnych tj. agencji zatrudnienia, ośrodków pomocy społecznej (OPS), organizacji pozarządowych, Centrów Integracji Społecznej (CIS) /Klubów Integracji Społecznej (KIS);
- identyfikacja roli i zadań organizacji i podmiotów zajmujących się problematyką rynku pracy współpracujących przy realizacji programu specjalnego oraz podmiotów wymienionych w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o promocji zatrudnienia (…) w przypadku zlecenia realizacji programu specjalnego;
- określanie obszarów współpracy z partnerami w procesie aktywizacji zawodowej i/lub integracji społecznej osób bezrobotnych.

- **Nazwa zadania 2 (Z2): Działania na rzecz osób bezrobotnych realizowane we współpracy z partnerami**

Działania i czynności:

- współpraca doradcy klienta z agencjami zatrudnienia przy zlecaniu zadań w rozumieniu art. 61b i 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…);
- współpraca doradcy klienta z OPS przy inicjowaniu i realizacji Programu Aktywizacja i Integracja (PAI), prac społecznie użytecznych realizowanych na podstawie art. 73 a ustawy o promocji zatrudnienia (…), z uwzględnieniem różnych scenariuszy dotyczących zadań realizowanych przez OPS i zadań wynikających z art. 50 ust.2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…);
- współpraca doradcy klienta z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy przy realizacji programu specjalnego oraz z podmiotami wymienionymi w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…) w przypadku zlecenia realizacji programu specjalnego;
- współpraca doradcy klienta z organizacjami pozarządowymi przy realizacji programów specjalnych (realizacja specyficznych elementów wspierających zatrudnienie) i PAI - działania w zakresie integracji społecznej;
- współpraca doradcy klienta z CIS w świetle ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.).

4 - CELE SZKOLENIA:

- **Dla zadania Z1**

Aby poprawnie wykonać Z1 doradca klienta powinien posiadać wiedzę w obszarze:

- roli i zadań partnerów w ramach poszczególnych form aktywizacji zawodowej i/lub integracji społecznej adresowanych do osób bezrobotnych tj. agencji zatrudnienia, OPS, organizacji pozarządowych, CIS/KIS oraz pozostałych podmiotów wymienionych w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…), z którymi możliwa jest realizacja programów specjalnych;
- obszarów współpracy z partnerami w procesie aktywizacji zawodowej i/lub integracji społecznej osób bezrobotnych;

oraz umiejętności w zakresie:

- identyfikacji roli i zadań poszczególnych partnerów w ramach form aktywizacji zawodowej i/lub integracji społecznej adresowanych do osób bezrobotnych tj. agencji zatrudnienia, OPS, organizacji pozarządowych, CIS/KIS oraz pozostałych podmiotów wymienionych w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…), z którymi możliwa jest realizacja programów specjalnych;
- określania obszarów współpracy z poszczególnymi partnerami w ramach form aktywizacji zawodowej i/lub integracji społecznej adresowanych do osób bezrobotnych.

- **Dla zadania Z2**

Aby poprawnie wykonać Z2 doradca klienta powinien posiadać wiedzę w obszarze:

- zasad współpracy i wymiany informacji z agencjami zatrudnienia przy zlecaniu działań aktywizacyjnych w rozumieniu art. 61b i 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…);
- zasad współpracy i wymiany informacji z OPS przy inicjowaniu i realizacji PAI, prac społecznie użytecznych realizowanych na podstawie art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…), z uwzględnieniem różnych scenariuszy dotyczących zadań realizowanych przez OPS i zadań wynikających z art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…) oraz PAI (działania w zakresie integracji społecznej);
- zasad współpracy i wymiany informacji z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy przy realizacji programu specjalnego oraz z podmiotami wymienionymi w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…), w przypadku zlecenia realizacji programu specjalnego;
- zasad współpracy i wymiany informacji z organizacjami pozarządowymi przy realizacji programów specjalnych (realizacja specyficznych elementów wspierających zatrudnienie) i PAI (działania w zakresie integracji społecznej);
- zasad współpracy i wymiany informacji z CIS/KIS – w świetle ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym(Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.);
- roli doradcy klienta w procesie współpracy z poszczególnymi partnerami na rzecz aktywizacji klienta Powiatowego Urzędu Pracy (PUP);

oraz umiejętności w zakresie:

- współpracy i wymiany informacji z agencjami zatrudnienia przy zlecaniu działań aktywizacyjnych w rozumieniu art. 61b i 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…);

- współpracy i wymiany informacji z OPS przy inicjowaniu i realizacji PAI, prac społecznie użytecznych realizowanych na podstawie art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…), z uwzględnieniem różnych scenariuszy dotyczących zadań realizowanych przez OPS i zadań wynikających z art. 50 ust.2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…) oraz PAI (działania w zakresie integracji społecznej);
- współpracy i wymiany informacji z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy przy realizacji programu specjalnego oraz z podmiotami wymienionymi w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…), w przypadku zlecenia realizacji programu specjalnego;
- współpracy i wymiany informacji z organizacjami pozarządowymi przy realizacji programów specjalnych (realizacja specyficznych elementów wspierających zatrudnienie) i PAI (działania w zakresie integracji społecznej);
- współpracy i wymiany informacji z CIS/KIS – w świetle ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym(Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.);
- efektywnej współpracy doradcy klienta z poszczególnymi partnerami na rzecz aktywizacji klienta PUP.

5 - TEMATYKA ZAJĘĆ:

(Tematy zajęć oraz zagadnienia poruszane w ramach tematu i orientacyjna liczba godzin dydaktycznych przeznaczona na ich realizację.)

Temat 1: WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI, Z KTÓRYMI MOŻLIWA JEST REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 20 KWIETNIA 2004 R. O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY (Dz. U. z 2015 r. poz.149, z późn. zm.) (łączna liczba godzin: 4)

- Z1.1: Identyfikacja partnerów, z którymi możliwa jest realizacja zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – „mapa partnerów".
- Z1.2: Określenie obszarów współpracy wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia (…).

Temat 2: AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH W RAMACH ZLECANIA DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH (łączna liczba godzin: 3)

- Z2.1: Zasady zlecania działań aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia w rozumieniu art. 61b i 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…).
- Z2.2: Kryteria warunkujące udział klienta w działaniach aktywizacyjnych, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do agencji zatrudnienia.

Temat 3: AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH ORAZ AKTYWIZACJA ZAWODOWA I INTEGRACJA SPOŁECZNA W RAMACH PROGRAMU AKTYWIZACJA I INTEGRACJA (PAI) (łączna liczba godzin: 4)

- Z3.1: Zasady realizacji prac społecznie użytecznych w rozumieniu art. 73a oraz PAI w rozumieniu art. 62a-62c ustawy o promocji zatrudnienia (…).
- Z3.2: Kryteria warunkujące udział klienta w pracach społecznie użytecznych na podstawie art. 73 a ustawy o promocji zatrudnienia(…), charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do prac społecznie użytecznych.
- Z3.3: Kryteria warunkujące udział klienta w PAI, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do PAI.
- Z3.4: Zasady współpracy z OPS przy realizacji prac społecznie użytecznych i PAI oraz podmiotami zatrudnienia socjalnego prowadzonymi przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przy realizacji PAI, w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji oraz ocena podjętych działań.

Temat 4: MODEL WSPÓŁPRACY Z OŚRODKIEM POMOCY SPOŁECZNEJ PRZY REALIZACJI DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W RAMACH ART. 50 UST. 2 pkt 2 USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA (…) (łączna liczba godzin: 2)

- Z4.1: Zasady i formy pomocy kierowanej do osób bezrobotnych na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…).

- 4.2: Wypracowanie modelu współpracy z OPS w procesie pomocy osobom korzystającym z pomocy społecznej na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia (…) ze szczególnym uwzględnieniem wymiany informacji o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu.

Temat 5: AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PROGRAMU SPECJALNEGO (łączna liczba godzin: 2,5)

- Z5.1: Zasady realizacji programów specjalnych zgodnie z art. 66a-66b ustawy o promocji zatrudnienia (…).
- Z5.2: Kryteria warunkujące udział klienta w programie specjalnym, charakterystyka uczestników mających pierwszeństwo do udziału w programach specjalnych, zgodnie z art. 49 i 49 a ustawy o promocji zatrudnienia (…), prawa i obowiązki osób kierowanych do udziału w programie specjalnym.
- Z5.3: Zasady współpracy z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy przy realizacji programu specjalnego oraz z podmiotami wymienionymi w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…) w przypadku zlecenia realizacji programu specjalnego w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji, ocena podjętych działań.

ZAKOŃCZENIE:

- Sesja pytań i odpowiedzi oraz wypełnienie sprawdzianu (0,5 godz.).

TYTUŁ SZKOLENIA: WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI NA RZECZ POMOCY KLIENTOM WYMAGAJĄCYM WSPARCIA I ODDALONYM OD RYNKU PRACY

ADRESACI / WYMAGANIA WSTĘPNE DLA UCZESTNIKÓW:
ADRESACI: Pracownicy instytucji rynku pracy (IRP), w tym pracownicy publicznych służb zatrudnienia (PSZ) wymienieni w art. 91 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.), pełniący lub przygotowujący się do pełnienia funkcji doradcy klienta.
WYMAGANIA: Wykształcenie średnie lub wyższe oraz zatrudnienie w instytucji rynku pracy, wykonywanie pracy na stanowisku związanym z prowadzeniem usług rynku pracy lub programów.

PROGRAM SZKOLENIA

Lp.	Temat zajęć	Zagadnienia poruszane w ramach tematu	Forma/metody Prowadzenia zajęć	Czas
1.	**WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI, Z KTÓRYMI MOŻLIWA JEST REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY**	Z1.1: Identyfikacja partnerów, z którymi możliwa jest realizacja zadań wynikających z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.) – „mapa partnerów”.	wykład interaktywny ćwiczenie (praca w grupach, praca z tekstem) dyskusja kierowana	**45 min.**
		Z1.2: Określenie obszarów współpracy wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia (…).		**75 min.**
			Liczba godzin dydaktycznych – temat 1	**2,5 godz.**
2.	**AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH W RAMACH ZLECANIA DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH**	Z2.1: Zasady zlecania działań aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia w rozumieniu art. 61b i 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…).	wykład interaktywny ćwiczenie (praca w grupach, praca z tekstem) dyskusja kierowana	**45 min.**
		Z2.2: Kryteria warunkujące udział klienta w działaniach aktywizacyjnych, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do agencji zatrudnienia.		**105 min.**
		Z2.3: Zasady współpracy z agencjami zatrudnienia w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji oraz ocena podjętych działań.		**45 min.**
			Liczba godzin dydaktycznych – temat 2	**4,5 godz.**

3.	**AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH ORAZ AKTYWIZACJA ZAWODOWA I INTEGRACJA SPOŁECZNA W RAMACH PROGRAMU AKTYWIZACJA I INTEGRACJA**	Z3.1: Zasady realizacji prac społecznie użytecznych w rozumieniu art. 73a oraz Programu Aktywizacja i Integracja (PAI) w rozumieniu art. 62a-62c ustawy o promocji zatrudnienia (…).	ćwiczenie (praca w grupach, praca z tekstem) dyskusja kierowana	**60 min.**
		Z3.2: Kryteria warunkujące udział klienta w pracach społecznie użytecznych na podstawie art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…), charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do prac społecznie użytecznych.		**45 min**
		Z3.3: Kryteria warunkujące udział klienta w PAI, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do PAI.		**30 min.**
		Z3.4: Zasady współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej (OPS) przy realizacji prac społecznie użytecznych i PAI oraz podmiotami zatrudnienia socjalnego prowadzonymi przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przy realizacji PAI, w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji oraz ocena podjętych działań.		**45 min.**
			Liczba godzin dydaktycznych – temat 3	**4 godz.**
4.	**MODEL WSPÓŁPRACY Z OŚRODKIEM POMOCY SPOŁECZNEJ PRZY REALIZACJI DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W RAMACH ART. 50 UST.2 USTAWY Z DNIA 20 KWIETNIA 2004R. O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY**	Z4.1: Zasady i formy pomocy kierowanej do osób bezrobotnych na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…).	mini wykład dyskusja kierowana metaplan	**20 min.**
		Z4.2: Wypracowanie modelu współpracy z OPS w procesie pomocy osobom korzystającym z pomocy społecznej na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia (…) ze szczególnym uwzględnieniem wymiany informacji o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu.		**70 min.**
			Liczba godzin dydaktycznych – temat 4	**2 godz.**

5.	**AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PROGRAMU SPECJALNEGO**	Z5.1:Zasady realizacji programów specjalnych zgodnie z art. 66a-66b ustawy o promocji zatrudnienia (…).	ćwiczenie (praca w grupach, praca z tekstem) dyskusja kierowana mini wykład	**30 min.**
		Z5.2: Kryteria warunkujące udział klienta w programie specjalnym, charakterystyka uczestników mających pierwszeństwo do udziału w programach specjalnych, zgodnie z art. 49 i 49a ustawy o promocji zatrudnienia (…), prawa i obowiązki osób kierowanych do udziału w programie specjalnym.		**40 min.**
		Z5.3: Zasady współpracy z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy przy realizacji programu specjalnego oraz z podmiotami wymienionymi w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…), w przypadku zlecenia realizacji programu specjalnego w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji, ocena podjętych działań.		**40 min.**
			Liczba godzin dydaktycznych – temat 5	**2,5 godz.**
6.	**ZAKOŃCZENIE**	Sesja pytań i odpowiedzi oraz wypełnienie sprawdzianu.		**0,5 godz.**
			Łączna liczba godzin dydaktycznych szkolenia	**16 godz.**

WYKAZ SPRZĘTU I ŚRODKÓW DYDAKTYCZNYCH NIEZBĘDNYCH DO REALIZACJI ZAJĘĆ:

Lp.	Nazwa / opis	Ilość *
1.	Zestaw komputerowy /laptop/	1
2.	Projektor multimedialny	1
3.	Tablica flipchart	1
4.	Papier flipchart /opakowanie	1
5.	Markery /komplet 4 kolory/	3
6.	Kartki papieru formatu A4 /ryza/	2
7.	Opakowanie masy mocującej lub taśmy samoprzylepnej	1
8.	Długopisy	16
9.	Małe kolorowe kartki /opakowania/	4
10.	Materiał pomocniczy - tabela: *Instytucje działające w obszarze rynku pracy*	4
11.	Materiał pomocniczy - rozsypanka: *Zadania partnerów*	4
12.	Materiał pomocniczy - tabela: *Zasady współpracy z agencjami zatrudnienia*	4
13.	Nożyczki	4
14.	Arkusze szarego papieru 145 x 122 cm	4
15.	Karteczki kolorowego papieru	120
16.	Stare kolorowe czasopisma	8
17.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r.o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.)	4
18.	Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.)	4
19.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej(Dz. U. z 2014 r. poz. 638, z późn. zm.)	4
20.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 921).	4
21.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 638)	4
22.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 631)	4
23.	Publikacja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy: „Program Aktywizacja i Integracja - kierunkowe wytyczne dla podmiotów organizujących Program Aktywizacja i Integracja”; Warszawa, maj 2014.	16**
24.	Publikacja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy: „Zlecanie działań aktywizacyjnych - kierunkowe wytyczne dla wojewódzkich urzędów pracy i powiatowych urzędów pracy”; Warszawa, lipiec 2015.	16**

** Ilość środków dydaktycznych i materiałów pomocniczych przewidziana jest dla 16 osobowej grupy uczestników*
*** Jeden egzemplarz dla każdego uczestnika*

SZKOLENIE NR 12	WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI NA RZECZ POMOCY KLIENTOM WYMAGAJĄCYM WSPARCIA I ODDALONYM OD RYNKU PRACY

PORADNIK I MATERIAŁY DLA TRENERA

WSKAZÓWKI METODYCZNE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZAJĘĆ

Trener przed przystąpieniem do realizacji zajęć w ramach poszczególnych tematów, powinien zapoznać się z celami szkolenia, materiałami do studiowania dla uczestników oraz literaturą uzupełniającą.

Realizując poszczególne ćwiczenia trener może dokonywać weryfikacji czasu ich trwania (np. ze względu na liczebność grupy lub jej specyfikę) oraz niekiedy odstąpić od realizacji niektórych ich etapów, przy założeniu, że cele szkolenia zostaną osiągnięte. Na wstępie zajęć trener prezentuje cel szkolenia, zakres merytoryczny oraz metody realizacji zajęć.

TEMAT ZAJĘĆ:
Temat 1: WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI, Z KTÓRYMI MOŻLIWA JEST REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 20 KWIETNIA 2004r. O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

ZAGADNIENIE:
Z1.1: Identyfikacja partnerów, z którymi możliwa jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – „mapa partnerów"

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.) zwana dalej ustawą o promocji zatrudnienia (…) umożliwia podejmowanie współpracy pomiędzy partnerami w ramach aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej. Trener powinien dokonać, w formie wykładu interaktywnego, wprowadzenia do tematu.
Czas na wprowadzenie – 5 min.

OPIS ĆWICZEŃ I ZADAŃ

Ćwiczenie 1.1: Mapa partnerów
Cel ćwiczenia: identyfikacja poszczególnych partnerów realizujących formy aktywizacji zawodowej i/lub integracji społecznej, adresowane do osób bezrobotnych na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Czas ćwiczenia: 40 min.
Środki dydaktyczne:
1) materiał pomocniczy – tabela: *Instytucje działające w obszarze rynku pracy,*
2) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…).

Opis ćwiczenia:
Trener dzieli grupę szkoleniową na cztery zespoły i każdemu przydziela zadanie, polegające na podziale, według wskazanego wzoru, publicznych służb zatrudnienia

(PSZ), instytucji rynku pracy (IRP) wymienionych w ustawie o promocji zatrudnienia (…) oraz innych, znanych uczestnikom, instytucji, z którymi podejmowana jest współpraca na podstawie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia (…).
W pierwszej kolejności uczestnicy starają się wykonać zadanie bez korzystania z tekstu ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Pomocą w ćwiczeniu są przygotowane arkusze wg wzoru:

Tabela*: Instytucje działające w obszarze rynku pracy*

PUBLICZNE SŁUŻBY ZATRUDNIENIA	INSTYTUCJE RYNKU PRACY	POZOSTAŁE PODMIOTY/PARTNERZY
1. …… 2. ……	1 …… 2……	1. …… 2. ……

Reprezentanci zespołu, który jako pierwszy wykona zadanie przedstawia wyniki pracy na forum. Pozostałe zespoły sprawdzają efekty swojej pracy, wnoszą uwagi i spostrzeżenia.
Czas realizacji ćwiczenia - 20 min.
W podsumowaniu ćwiczenia, trener przeprowadza dyskusję na temat podziału poszczególnych instytucji z uwzględnieniem ich umiejscowienia na rynku pracy.
Czas na podsumowanie - 20 min.

ZAGADNIENIE:
Z1.2: Określenie obszarów współpracy wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r.o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Aby efektywnie udzielać wsparcia klientom, należy znać możliwości współpracy, które określa ustawa o promocji zatrudnienia (…). Jednocześnie znajomość przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym(Dz. U. z 2003r. Nr 122 poz. 1143, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o zatrudnieniu socjalnym (…), jest niezbędna do zrozumienia zakresu udzielanego wsparcia osobom bezrobotnym. Trener po zapoznaniu się z literaturą tematu powinien dokonać wprowadzenia do zagadnienia, w formie wykładu interaktywnego, obejmującego kwestie zasad nawiązywania współpracy oraz regulacji prawnych określających obszary współpracy powiatowego urzędu pracy (PUP) z innymi podmiotami oraz instytucjami, w oparciu o przepisy ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Czas na wprowadzenie –15 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 1.2: Obszary współpracy
Cel ćwiczenia: identyfikacja obszarów współpracy z partnerami, w procesie aktywizacji zawodowej i/lub integracji społecznej osób bezrobotnych, w oparciu o przepisy ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Czas ćwiczenia: 60 min.
Środki dydaktyczne:
1) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…),
2) tekst ustawy o zatrudnieniu socjalnym (…).

Opis ćwiczenia:
Trener dzieli uczestników na dwa zespoły i każdemu przydziela zadanie, polegające na scharakteryzowaniu i określeniu obszarów współpracy z wymienionymi podmiotami wraz z podaniem podstawy prawnej (artykuł ustawy, który stanowi podstawę współpracy). Uczestnicy korzystają z tekstu ustawy o promocji zatrudnienia (…) oraz ustawy o zatrudnieniu socjalnym (…).

I zespół –Centrum Integracji Społecznej (CIS), agencje zatrudnienia (AZ)

II zespół– Klub Integracji Społecznej (KIS), Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS)

Następnie reprezentant każdego zespołu przedstawia na forum zakres możliwej współpracy z danymi partnerami. Pozostali uczestnicy wnoszą uwagi i spostrzeżenia.
Podczas prezentacji zadań przez zespoły trener zachęca do dyskusji na podjęty temat.
Czas realizacji ćwiczenia - 45 min.
W podsumowaniu trener systematyzuje i porządkuje wiedzę uczestników na temat obszarów współpracy urzędów pracy z CIS, KIS, AZ oraz OPS.
Czas na posumowanie - 15 min.

TEMAT ZAJĘĆ:
Temat 2: AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH W RAMACH ZLECANIA DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH

ZAGADNIENIE:
Z2.1: Zasady zlecania działań aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia w rozumieniu art. 61b i 66d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Wprowadzenie wraz z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia (…) możliwości zlecania działań aktywizacyjnych podmiotom komercyjnym wymaga ścisłej współpracy i zbudowania na poziomie lokalnym partnerstwa pomiędzy urzędami pracy, a innymi podmiotami, które prowadzą działania na rzecz osób bezrobotnych. Podjęcie wspólnych działań na rzecz klientów wymaga określenia zasad wymiany informacji i ustalenia procesu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych kierowanych do działań aktywizacyjnych.
Czas na wprowadzenie – 10 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 2.1*: Zasady współpracy z agencjami zatrudnienia*
Cel ćwiczenia: poznanie i zrozumienie oraz właściwe stosowanie zasad współpracy i wymiany informacji z agencjami zatrudnienia przy zlecaniu działań aktywizacyjnych w rozumieniu art. 61b i 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Czas ćwiczenia: 35 min.
Środki dydaktyczne:
1) arkusze papieru flipchart, markery,
2) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…),
3) materiał pomocniczy - *Zasady współpracy z agencjami zatrudnienia*.

Opis ćwiczenia:
Trener dzieli uczestników na cztery zespoły. Następnie wykorzystując materiał pomocniczy – tabela: *Zasady współpracy z agencjami zatrudnienia*, wydaje polecenie, iż należy uzupełnić tabelę, korzystając z dostępnych materiałów i własnych doświadczeń, opisując poszczególne cechy (zasady) oraz wady i zalety zlecania działań aktywizacyjnych.
I i III zespół – zasady zlecania działań aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia w rozumieniu art. 61b ustawy o promocji zatrudnienia (…),
II i IV zespół – zasady zlecania działań aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia w rozumieniu art. 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Po zapisaniu w tabeli wszystkich elementów przez każdy zespół, następuje prezentacja prac. Liderzy zespołów omawiają na forum wykonane zadanie. Pozostali uczestnicy uważnie słuchając wnoszą swoje uwagi i spostrzeżenia.
Czas realizacji ćwiczenia – 25 min.

W ramach podsumowania trener sprawdza prawidłowość wykonania zadania i dokonuje ewentualnej weryfikacji poprawności wykonanych zadań. Ponadto w trakcie podsumowania trener omawia zasady zlecania działań aktywizacyjnych podmiotom komercyjnym oraz przedstawia zakres współpracy pomiędzy urzędami pracy, a agencjami zatrudnienia.
Czas na podsumowanie – 10 minut.

Materiał pomocniczy: *Zasady współpracy z agencjami zatrudnienia*

CECHY - ZASADY	
Zalety - KORZYŚCI	**Wady - PROBLEMY**

ZAGADNIENIE:
Z2.2: Kryteria warunkujące udział klienta w działaniach aktywizacyjnych, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do agencji zatrudnienia

Uczestnicy szkolenia po zakończeniu zajęć powinni identyfikować/rozróżniać grupy osób bezrobotnych, które można skierować do agencji zatrudnienia na podstawie art. 61boraz na podstawie art. 66 d ustawy o promocji zatrudnienia (…). Ponadto powinni dysponować wiedzą na temat praw i obowiązków osób bezrobotnych kierowanych do tych form aktywizacji zawodowej oraz konsekwencji, z jakimi spotka się osoba bezrobotna odmawiająca tej formy pomocy lub też przerywająca proces aktywizacji.
Czas na wprowadzenie – 15 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 2.2 -1: Kryteria warunkujące udział osób bezrobotnych w aktywizacji zawodowej realizowanej przez agencje zatrudnienia
Cel ćwiczenia: poznanie i zrozumienie oraz właściwe stosowanie kryteriów doboru osób bezrobotnych kierowanych do agencji zatrudnienia w rozumieniu art. 61b oraz 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Czas ćwiczenia: 40 min.
Środki dydaktyczne:

1) arkusze papieru flipchart, markery
2) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…)
3) Publikacja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy: „Zlecanie działań aktywizacyjnych - kierunkowe wytyczne dla wojewódzkich urzędów pracy i powiatowych urzędów pracy"; Warszawa, lipiec 2015.

Opis ćwiczenia:
Trener dzieli uczestników na dwa zespoły. Zadaniem każdego zespołu jest wypisanie kryteriów doboru osób bezrobotnych kierowanych do agencji zatrudnienia w rozumieniu art. 61b oraz 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…)
I – zespół – kryteria doboru osób bezrobotnych kierowanych do agencji zatrudnienia w rozumieniu art. 61b ustawy o promocji zatrudnienia (…)
II – zespół– kryteria doboru osób bezrobotnych kierowanych do agencji zatrudnienia w rozumieniu art. 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…)
Po wykonaniu zadania każdy zespół prezentuje swoje prace na forum. Pozostali uczestnicy uważnie słuchając wnoszą swoje uwagi i spostrzeżenia.
Czas realizacji ćwiczenia – 20 min.
W ramach podsumowania trener sprawdza prawidłowość wykonania zadania i dokonuje ewentualnej weryfikacji poprawności wykonanych zadań.
Czas na podsumowanie – 20 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 2.2-2: Prawa i obowiązki osób kierowanych do agencji zatrudnienia
Cel ćwiczenia: identyfikacja praw i obowiązków osób bezrobotnych kierowanych do agencji zatrudnienia zgodnie z art. 61b oraz 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Czas ćwiczenia: 50 min.
Środki dydaktyczne:

1) arkusze papieru flipchart, markery,
2) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…),
3) Publikacja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy: „Zlecanie działań aktywizacyjnych - kierunkowe wytyczne dla wojewódzkich urzędów pracy i powiatowych urzędów pracy"; Warszawa, maj 2014.

Opis ćwiczenia:
Trener dzieli uczestników na trzy zespoły. Zadaniem każdego zespołu jest wypisanie praw i obowiązków osób kierowanych do agencji zatrudnienia.
I – zespół– prawa i obowiązki osoby bezrobotnej kierowanej do agencji zatrudnienia w rozumieniu art. 61b ustawy o promocji zatrudnienia (…)
II – zespół – prawa i obowiązki osoby bezrobotnej kierowanej do agencji zatrudnienia w rozumieniu art. 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…)

Po wykonaniu zadania każdy zespół prezentuje swoje prace na forum. Pozostali uczestnicy uważnie słuchając wnoszą swoje uwagi i spostrzeżenia.
Czas realizacji ćwiczenia – 35 min.
W podsumowania wykonanej pracy trener sprawdza prawidłowość wykonania zadania oraz zwraca uwagę uczestnikom na konsekwencje związane z odmową lub przerwaniem procesu aktywizacji przez osobę bezrobotną.
Czas na podsumowanie – 15 min.

ZAGADNIENIE:
Z2.3: Zasady współpracy z agencjami zatrudnienia w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji oraz ocena podjętych działań

Celem wprowadzenia do tematu trener przedstawia uczestnikom obowiązki wynikające z § 8 ust. 1 - 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 631) w brzmieniu:
§ 8 ust. 1. Powiatowy urząd pracy, w okresie realizacji IPD, co najmniej raz na 60 dni kontaktuje się z bezrobotnym, w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych dla bezrobotnego.
ust. 2. Kontakt z bezrobotnym, o którym mowa w ust. 1, może być realizowany w formie spotkania z bezrobotnym, rozmowy telefonicznej albo wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową.
ust. 3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku kontaktu powiatowego Urzędu pracy z podmiotem realizującym określoną formę pomocy na rzecz bezrobotnego w ramach IPD, w szczególności z pracodawcą, agencją zatrudnienia lub inną instytucją rynku pracy.
Trener powinien podkreślić, iż w obu formach współpracy z agencjami zatrudnienia na podstawie art. 61b oraz 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…) w okresie udziału bezrobotnego w działaniach realizowanych przez agencję zatrudnienia PUP nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia (…). Nie zwalnia to jednak pracowników PUP z bieżącego monitorowania sytuacji osoby bezrobotnej. Ponadto, należy zwrócić uwagę, iż kontakt z osobą bezrobotną, jak również z agencją zatrudnienia powinien zostać odpowiednio udokumentowany w systemie informatycznym.
Czas na wprowadzenie – 10 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 2.3: Współpraca i wymiana informacji z agencją zatrudnienia w celu monitorowania sytuacji bezrobotnego skierowanego do agencji zatrudnienia
Cel ćwiczenia: identyfikacja obszarów współpracy i wymiany informacji z agencjami zatrudnienia w procesie monitorowania sytuacji i postępów w aktywizacji zawodowej osoby bezrobotnej.
Czas ćwiczenia: 35 min.
Środki dydaktyczne: Publikacja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy: „Zlecanie działań aktywizacyjnych - kierunkowe wytyczne dla wojewódzkich urzędów pracy i powiatowych urzędów pracy"; Warszawa, lipiec 2015.

Opis ćwiczenia:

Celem omówienia tematu trener podejmuje z uczestnikami dyskusję kierowaną na temat identyfikacji obszarów współpracy i wymiany informacji z agencjami zatrudnienia w procesie monitorowania sytuacji i postępów w aktywizacji zawodowej osoby bezrobotnej skierowanej do agencji zatrudnienia.
W tym celu trener zadaje uczestnikom następujące pytania:

- *Jakie informacje przekazywane są pomiędzy PUP a agencją zatrudnienia?*
- *W jaki sposób monitorujemy sytuację osób bezrobotnych skierowanych do agencji zatrudnienia?*
- *Jakie są zasady dokumentowania przebiegu procesu aktywizacji?*
- *Czy mogą pojawić się ewentualne problemy związane z realizacją monitoringu?*
- *Jak można zapobiegać pojawiającym się problemom?*
- *W jaki sposób dokonujemy oceny podjętych działań?*

Odpowiadając na pytania uczestnicy opierają się na własnym doświadczeniu oraz korzystają z dostępnych środków dydaktycznych. Po zadaniu pytania uczestnicy zabierają głos w nawiązanej dyskusji. Każdy ma prawo do dowolnej wypowiedzi. Rolą trenera jest moderowanie dyskusji tj. pilnowanie dyscypliny czasowej oraz tematyki wypowiedzi na zadany temat.
Czas realizacji ćwiczenia – 30 min.
W ramach podsumowania trener przedstawia uczestnikom szkolenia obszary współpracy urzędu pracy z agencją zatrudnienia oraz zakres wymiany informacji pomiędzy tymi instytucjami w procesie monitorowania sytuacji i postępów w aktywizacji zawodowej osoby bezrobotnej.
Czas na podsumowanie – 5 min.

TEMAT ZAJĘĆ:
Temat 3: AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH ORAZ AKTYWIZACJA ZAWODOWA I INTEGRACJA SPOŁECZNA W RAMACH PROGRAMU AKTYWIZACJA I INTEGRACJA

ZAGADNIENIE:
Z3.1 Zasady realizacji prac społecznie użytecznych w rozumieniu art. 73a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Programu Aktywizacja i Integracja (PAI) w rozumieniu art. 62a-62c ustawy o promocji zatrudnienia (…)

Uczestnicy po zakończeniu zajęć powinni znać zasady realizacji prac społecznie użytecznych oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja (PAI), jako form wsparcia skierowanych do osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej. Powinni znać cel i zasady realizacji tych form pomocy. Trener w trakcie wprowadzenia do tematu przedstawia zasady realizacji prac społecznie użytecznych. Ponadto zwraca uwagę, iż zarówno realizacja prac społecznie użytecznych jak również PAI ma charakter fakultatywny, a ich realizacja uwarunkowana jest możliwościami finansowymi gminy. Jednakże trener powinien zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż realizacja prac społecznie użytecznych oraz PAI jest bardzo istotna z punktu widzenia integracji społecznej oraz kompleksowej pomocy osobom, dla których określony został profil pomocy II(w przypadku prac społecznie użytecznych) lub profil pomocy III (w przypadku PAI) i stanowi jeden z kluczowych form pomocy przewidzianych dla tych grup osób.
Czas na wprowadzenie – 5 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 3.1: Zasady PAI
Cel ćwiczenia: poznanie i zrozumienie oraz właściwe stosowanie zasad realizacji PAI.
Czas ćwiczenia: 55 min.
Środki dydaktyczne:

1) stare czasopisma, arkusze papieru, klej, markery, nożyczki,
2) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…),
3) tekst rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 921), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie prac społecznie użytecznych (…),
4) Publikacja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy: „Program Aktywizacja i Integracja - kierunkowe wytyczne dla podmiotów organizujących Program Aktywizacja i Integracja"; Warszawa, maj 2014.

Opis ćwiczenia:
Trener dzieli uczestników na cztery zespoły i przydziela wszystkim jednakowe zadanie. Polega ono na stworzeniu plakatu na temat zasad realizacji PAI określonych w ustawie o promocji zatrudnienia (…). Podczas wykonywania ćwiczenia trener nie powinien ingerować w proces tworzenia plakatów i pozwolić zespołom na swobodę twórczej wypowiedzi poprzez kolaż.
Wykonane „plakaty" należy umieścić w widocznym miejscu. Następnie reprezentanci zespołów przedstawią wyniki pracy przed całą grupą.
Czas realizacji ćwiczenia - 40 min.
Po zakończonej prezentacji zadań przez zespoły, trener podsumowuje zrealizowane ćwiczenie, systematyzuje wiedzę uczestników w zakresie zasad realizacji PAI zwracając uwagę uczestników na obowiązujące przepisy prawa regulujące omawianą tematykę. Ponadto zachęca uczestników szkolenia do dyskusji i zadawania pytań.
Czas na podsumowanie – 15 min.

ZAGADNIENIE:
Z3.2: Kryteria warunkujące udział klienta w pracach społecznie użytecznych na podstawie art. 73 a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do prac społecznie użytecznych

Uczestnicy szkolenia po zakończeniu zajęć powinni potrafić identyfikować osoby bezrobotne, które można skierować do prac społecznie użytecznych. Ponadto powinni dysponować wiedzą, z jakimi konsekwencjami spotka się osoba bezrobotna odmawiająca tej formy pomocy lub też przerywająca proces aktywizacji.
Czas na wprowadzenie – 5 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 3.2: Prawa i obowiązki osób bezrobotnych kierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych

Cel ćwiczenia: poznanie i zrozumienie oraz właściwe stosowanie zasad kierowania osób bezrobotnych do wykonywania prac społecznie użytecznych.
Czas ćwiczenia: 40 min.
Środki dydaktyczne:

1) tablica flipchart, markery,
2) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…),
3) tekst rozporządzenia w sprawie prac społecznie użytecznych (…),
4) Publikacja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy: „Program Aktywizacja i Integracja - kierunkowe wytyczne dla podmiotów organizujących Program Aktywizacja i Integracja”; Warszawa, maj 2014.

Opis ćwiczenia:
Celem omówienia tematu trener zadaje uczestnikom pytanie, jednocześnie zapisując je na tablicy flipchart:

1. *Kto może zostać skierowany do prac społecznie użytecznych zgodnie z art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…)?*

Następnie przyjmuje od uczestników propozycje odpowiedzi, które zapisuje na tablicy.
Podczas przyjmowania propozycji od uczestników trener nie dokonuje ich oceny i zapisuje wszystkie zgłoszenia.
Następnie trener zapisuje na tablicy drugie pytanie:
2. *Jakie prawa ma osoba bezrobotna skierowana do prac społecznie użytecznych zgodnie z art. 73 a ustawy o promocji zatrudnienia (…)?*
Trener przyjmuje od uczestników propozycje odpowiedzi, które zapisuje na tablicy.
Podczas przyjmowania propozycji od uczestników trener nie dokonuje ich oceny i zapisuje wszystkie zgłoszenia.
Następnie trener zapisuje na tablicy trzecie pytanie:

3. *Jakie obowiązki ma osoba bezrobotna skierowana do prac społecznie użytecznych zgodnie z art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…)?*

Trener przyjmuje od uczestników propozycje odpowiedzi, które zapisuje na tablicy.
Podczas przyjmowania propozycji od uczestników trener nie dokonuje ich oceny i zapisuje wszystkie zgłoszenia.
Następnie trener zapisuje na tablicy ostatnie - czwarte pytanie:
4. *Z jaki konsekwencjami wiąże się odmowa lub przerwanie wykonywania prac społecznie użytecznych?*
Trener przyjmuje od uczestników propozycje odpowiedzi, które zapisuje na tablicy
Podczas przyjmowania propozycji od uczestników trener nie dokonuje ich oceny i zapisuje wszystkie zgłoszenia.
Czas realizacji ćwiczenia – 20 min.
Po przedstawieniu przez uczestników pomysłów dotyczących wszystkich 4 zagadnień, trener omawia każde zagadnienie zachęcając jednocześnie uczestników do dyskusji. W podsumowaniu tematu trener systematyzuje wiedzę uczestników w powyższym zakresie zwracając uwagę uczestników na obowiązujące przepisy prawa regulujące zasady kierowania osób bezrobotnych do wykonywania prac społecznie użytecznych.
Czas na podsumowanie – 20 min.

ZAGADNIENIE:
Z3.3: Kryteria warunkujące udział klienta w PAI, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do PAI

Uczestnicy szkolenia po zakończeniu zajęć powinni identyfikować osoby bezrobotne kierowane do PAI. Ponadto powinni dysponować wiedzą z jakimi konsekwencjami spotka się osoba bezrobotna odmawiająca tej formy pomocy lub też przerywająca proces aktywizacji.
Jednocześnie trener zawraca uwagę na fakt, iż realizacja PAI poprzedzona jest zaopiniowaniem, przez powiatową radę rynku pracy, celowości realizacji PAI, biorąc pod uwagę w szczególności: kryteria doboru bezrobotnych oraz zakładane efekty realizacji PAI. Kryteria doboru osób powinny zostać określone z uwzględnieniem aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz uwzględniać problemy / deficyty osób bezrobotnych.
Czas na wprowadzenie – 5 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 3.3*:*Kryteria doboru oraz prawa i obowiązki osób kierowanych do PAI
Cel ćwiczenia: poznanie i zrozumienie oraz właściwe stosowanie kryteriów doboru osób bezrobotnych do PAI oraz usystematyzowanie wiedzy na temat praw i obowiązków osób bezrobotnych kierowanych do PAI.
Czas ćwiczenia:25 min.
Środki dydaktyczne:

1) flipchart, markery;
2) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…);
3) tekst rozporządzenia w sprawie prac społecznie użytecznych (…).

Opis ćwiczenia:
Trener dzieli uczestników na 2 zespoły zadaniowe.
Zadaniem I zespołu jest opracowanie przykładowych kryteriów doboru osób bezrobotnych kierowanych do PAI.
Zadaniem II zespołu jest opracowanie praw i obowiązków osób bezrobotnych kierowanych do udziału w PAI.
Następnie przedstawiciele zespołów zaprezentują swoje propozycje.
Czas realizacji ćwiczenia – 15 min.
W ramach podsumowania trener porządkuje i uzupełnia wiedzę uczestników na temat zasad tworzenia kryteriów doboru osób bezrobotnych w PAI oraz praw i obowiązków osób bezrobotnych kierowanych do PAI.
Czas na podsumowanie – 5 min.

ZAGADNIENIE:

Z3.4: Zasady współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej przy realizacji prac społecznie użytecznych i PAI oraz podmiotami zatrudnienia socjalnego prowadzonymi przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przy realizacji PAI, w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji oraz ocena podjętych działań.

Realizacja prac społecznie użytecznych wymaga wzajemnej współpracy i wymiany informacji pomiędzy PUP, a OPS, szczegółowy zakres współpracy określa porozumienie zawarte pomiędzy gminą, a starostą (urzędem pracy).
Z kolei realizacja PAI może opierać się na wzajemnej współpracy i wymiany informacji, oprócz OPS, także pomiędzy innymi podmiotami, o których mowa w art. 62a ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia (…)

Realizacja PAI przez OPS lub podmioty zatrudnienia socjalnego prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego odbywa się na podstawie **porozumienia o realizacji** programu zawartego z powiatowym urzędem pracy, które określa w szczególności:

1) kryteria doboru i liczbę bezrobotnych;
2) działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez ośrodek pomocy społecznej;
3) okres realizacji i przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;
4) kwoty i źródła finansowania działań;
5) sposób kontroli i zakres monitorowania.

W przypadku niezawarcia porozumienia o realizacji programu, PUP zawiera z OPS **porozumienie o współpracy**, w ramach którego strony uzgadniają kryteria doboru bezrobotnych do PAI oraz zakres i sposób wymiany informacji o jego uczestnikach.

W przypadku zlecenia realizacji działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych podmiotom prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizacja działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych odbywa się na podstawie **umowy,** która określa w szczególności:

1) liczbę bezrobotnych;
2) zakres działań i okres ich realizacji;
3) przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;
4) kwotę i tryb przekazania środków Funduszu Pracy przysługujących z tytułu realizacji działań w zakresie integracji społecznej;
5) zasady i zakres dokumentowania działań w zakresie integracji społecznej podjętych wobec bezrobotnych;
6) sposób kontroli i zakres monitorowania.

Jednocześnie trener powinien zapoznać uczestników z brzmieniem art. 33 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia (…), zgodnie z którym informacje dotyczące osób

zarejestrowanych w PUP są udostępniane innym podmiotom, realizującym zadania na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia (...) lub odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny, w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji tych zadań, w szczególności jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej oraz jednostkom obsługującym świadczenia rodzinne. Jednocześnie art. 33 ust. 8 ustawy o promocji zatrudnienia (…) stanowi, iż informacje dotyczące osób bezrobotnych, mogą być pozyskiwane, wymieniane lub udostępniane na wniosek złożony, w szczególności w postaci elektronicznej, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, jeżeli PUP oraz podmiot, o którym mowa w ust. 7, spełniają łącznie następujące warunki:

1) posiadają możliwość identyfikacji osoby uzyskującej informacje w systemie oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania;
2) posiadają zabezpieczenia uniemożliwiające wykorzystanie informacji niezgodnie z celem ich uzyskania;
3) zapewniają, że dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

Czas na wprowadzenie – 10 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 3.4: Współpraca i wymiana informacji z partnerami realizującymi prace społecznie użyteczne oraz PAI w celu monitorowania sytuacji bezrobotnego skierowanego do prac społecznie użytecznych i PAI

Cel ćwiczenia: identyfikacja obszarów współpracy i wymiany informacji z partnerami realizującymi prace społecznie użyteczne oraz PAI w procesie monitorowania sytuacji i postępów w aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osoby bezrobotnej.

Czas ćwiczenia: 35 min.

Środki dydaktyczne:

1) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…),
2) tekst rozporządzenia w sprawie prac społecznie użytecznych (…),
3) Publikacja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy: „Program Aktywizacja i Integracja - kierunkowe wytyczne dla podmiotów organizujących Program Aktywizacja i Integracja"; Warszawa, maj 2014.

Opis ćwiczenia:

W ramach zagadnienia trener podejmuje z uczestnikami dyskusję kierowaną na temat zasad współpracy z OPS oraz podmiotami realizującymi integrację społeczną w ramach PAI.

W tym celu trener zadaje uczestnikom następujące pytania:

- *Jaki jest zakres współpracy z OPS przy realizacji prac społecznie użytecznych?*
- *Jaki jest zakres współpracy z OPS przy realizacji PAI?*
- *Jaki jest zakres współpracy z podmiotami realizującymi integrację społeczną w ramach PAI?*
- *W jaki sposób monitorujemy sytuację osób bezrobotnych skierowanych do prac społecznie użytecznych?*
- *W jaki sposób monitorujemy sytuację osób bezrobotnych skierowanych do PAI?*

- *Czy pojawiają się problemy związane z realizacją monitoringu?*
- *Na czym one polegają?*
- *Jak można zapobiegać pojawiającym się problemom?*
- *W jaki sposób dokonujemy oceny procesu aktywizacji zawodowej w ramach prac społecznie użytecznych?*
- *W jaki sposób dokonujemy oceny procesu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej w ramach PAI?*

Po zadaniu pytania uczestnicy zabierają głos w nawiązanej dyskusji. Każdy ma prawo do dowolnej wypowiedzi. Rolą trenera jest moderowanie dyskusji tj. pilnowanie dyscypliny czasowej oraz tematyki wypowiedzi na zadany temat.
Czas realizacji ćwiczenia– 25 min.
Po zakończonym ćwiczeniu trener systematyzuje wiedzę uczestników w zakresie zasad współpracy z OPS oraz podmiotami realizującymi integrację społeczną w ramach PAI, zwracając uwagę uczestników na obowiązujące przepisy prawa regulujące omawianą tematykę. Ponadto zachęca uczestników szkolenia do dyskusji i zadawania pytań.
Czas na podsumowanie - 10 min.

TEMAT ZAJĘĆ:
Temat 4: MODEL WSPÓŁPRACY Z OŚRODKIEM POMOCY SPOŁECZNEJ PRZY REALIZACJI DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ

ZAGADNIENIE:
Z4.1 Zasady i formy pomocy kierowanej do osób bezrobotnych na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Pomoc osobom bezrobotnym, najbardziej oddalonym od rynku pracy w powrocie na rynek pracy wymaga ścisłej współpracy międzyinstytucjonalnej, w szczególności pomiędzy instytucjami pomocy społecznej oraz publicznymi służbami zatrudnienia. Działalność tych podmiotów powinna się wzajemnie uzupełniać, bo tylko w ten sposób możliwe jest stworzenie kompleksowego pakietu usług dla osób korzystających z pomocy społecznej. Instytucje te, powinny wypracować model współpracy na poziomie lokalnym. Uczestnicy po zakończeniu zajęć powinni dysponować wiedzą na temat istoty współpracy międzyinstytucjonalnej.
Czas na wprowadzenie – 5 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 4.1*: A*rt. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy z o promocji zatrudnienia (…)
Cel ćwiczenia: poznanie i zrozumienie oraz właściwe stosowanie zasad współpracy oraz zadań wynikających z art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Czas ćwiczenia: 15 min.
Środki dydaktyczne:

1) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…),
2) tekst ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 638, z późn. zm.), zwana dalej ustawą o pomocy społecznej (…).

3) tekst ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.), zwana dalej ustawą o zatrudnieniu socjalnym (…).

Opis ćwiczenia:

Trener w formie mini wykładu przedstawia uczestnikom formy pomocy dla osób bezrobotnych ujęte w art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…). Trener przedstawia specyfikę uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym (…). Ponadto trener zwraca szczególną uwagę na konsekwencje wynikające z faktu skierowania do udziału w tych formach. Trener szczegółowo omawia kwestię pozbawiania statusu bezrobotnego i konsekwencje dla osoby wynikające z zakończenia udziału w danej formie lub jej przerwania.

Następnie trener prosi, aby każdy z uczestników zadał po jednym pytaniu związanym z omawianym zagadnieniem. W trakcie, zadawania pytań i udzielania odpowiedzi powinna nawiązać się dyskusja.

Czas realizacji ćwiczenia – 10 min.

Po wyczerpaniu pytań trener systematyzuje wiedzę uczestników w zakresie form pomocy kierowanych do osób bezrobotnych na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Czas na podsumowanie – 5 min.

ZAGADNIENIE:

Z4.2: Wypracowanie modelu współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej w procesie pomocy osobom korzystającym z pomocy społecznej na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem wymiany informacji o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu.

Sprawna komunikacja i aktywna kooperacja międzyinstytucjonalna sektora pomocy społecznej i służb zatrudnienia, jest podstawą w pomocy w powrocie na rynek pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Bardzo często obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się z obszarami ubóstwa, to z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych. Długotrwałe bezrobocie sprawia, że instytucjonalne obsługiwanie tego zjawiska staje się nieuniknione. Zatrudnieni w PUP i OPS pracownicy, odpowiadają za organizację działań zmierzających do ograniczenia skali bezrobocia oraz za dystrybucję i wykorzystanie pieniędzy podatników przeznaczonych do jego ograniczenia lub likwidacji. Dlatego, zaangażowanie tych instytucji w podejmowanie jak najodpowiedniejszych i najskuteczniejszych kroków, by zaktywizować swoich wspólnych podopiecznych, jest tak ważne. Same kontakty pracowników, bez określenia zadań dla każdej ze stron, są niewystarczające i koniecznym jest wyznaczenie wszelkich możliwych obszarów, których współpraca powinna dotyczyć.

Czas na wprowadzenie – 10 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 4.2*: Współpraca PUP z OPS przy wspieraniu osób najbardziej oddalonych od rynku pracy- metaplan**

Cel ćwiczenia: wypracowanie zasad współpracy i wymiany informacji z ośrodkami pomocy społecznej przy realizacji zadań wynikających z art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…).

Czas ćwiczenia: 60 min.

Środki dydaktyczne: arkusze szarego papieru, flamastry, masa mocująca, kolorowe kartki.

Opis ćwiczenia:

Uczestników należy podzielić na 2 zespoły. Przygotowane materiały podzielić na zespoły. Przedstawić uczestnikom metodę metaplanu. Każdy zespół analizuje temat „Współpraca PUP z OPS przy wspieraniu osób najbardziej oddalonych od rynku pracy" - wpisany w górnej części arkusza papieru. Po lewej stronie plakatu drukowanymi literami zespoły muszą napisać „Jak jest". Uczestnicy szkolenia wypisują swoje opinie na różnokolorowych kartkach – jedna opinia na jednej kartce. Opinie muszą być napisane w formie równoważników zdań, wyraźnie, wielkimi literami. Zapisane kartki uczestnicy przyklejają w wyodrębnionej części plakatu. Następnie po prawej stronie plakatu uczestnicy muszą napisać „Jak być powinno?" W tej części plakatu uczestnicy przyklejają opinie zapisane na kolorowych kartkach, które odzwierciedlają stan idealny. Po zakończonej części zadania, zespoły muszą zapisać centralnie na plakatach „Dlaczego nie jest tak, jak być powinno?". Tym razem uczestnicy wyrażają swoją opinię na kolorowych kartkach, które przyklejane są na plakacie i wyrażają myśli uczestników szkolenia, które wskazują przyczyny rozbieżności między poprzednimi elementami plakatu. Przyklejone kartki należy usystematyzować według wyłaniających się kategorii. Ostatnim etapem tworzenia plakatu jest wyciągnięcie wniosków, w tym celu, zespoły zapisują na dolnej części plakatu „Wnioski". W tym obszarze przyklejane są wnioski sformułowane przez uczestników szkolenia. Po utworzeniu plakatów każdy zespół deleguje swojego lidera, który na forum wszystkich uczestników szkolenia omawia wykonane zadanie. Po wykonaniu zadania reprezentanci poszczególnych zespołów przedstawią wyniki pracy przed całą grupą.

---

*Metaplan – aktywizująca metoda nauczania, w której tworzy się graficzny zapis prowadzonej w grupie (lub w kilku równolegle pracujących grupach) dyskusji. Pole plakatu jest podzielone na obszary:
- Problem / temat,
- Jak jest?
- Jak być powinno?
- Dlaczego nie jest tak, jak być powinno?
- Wnioski.

Celem tej metody jest analiza problemu i poszukiwanie rozwiązania. Służy temu przygotowanie kolorowych kartoników, bywa że o różnych kształtach, które są wypełniane i umieszczane na plakacie przez uczestników szkolenia. Wspólne dochodzenie do rozwiązania problemu odbywa się poprzez analizę zamieszczanych na plakacie indywidualnych wpisów.

Schemat: „Współpraca PUP z OPS przy wspieraniu osób najbardziej oddalonych od rynku pracy"

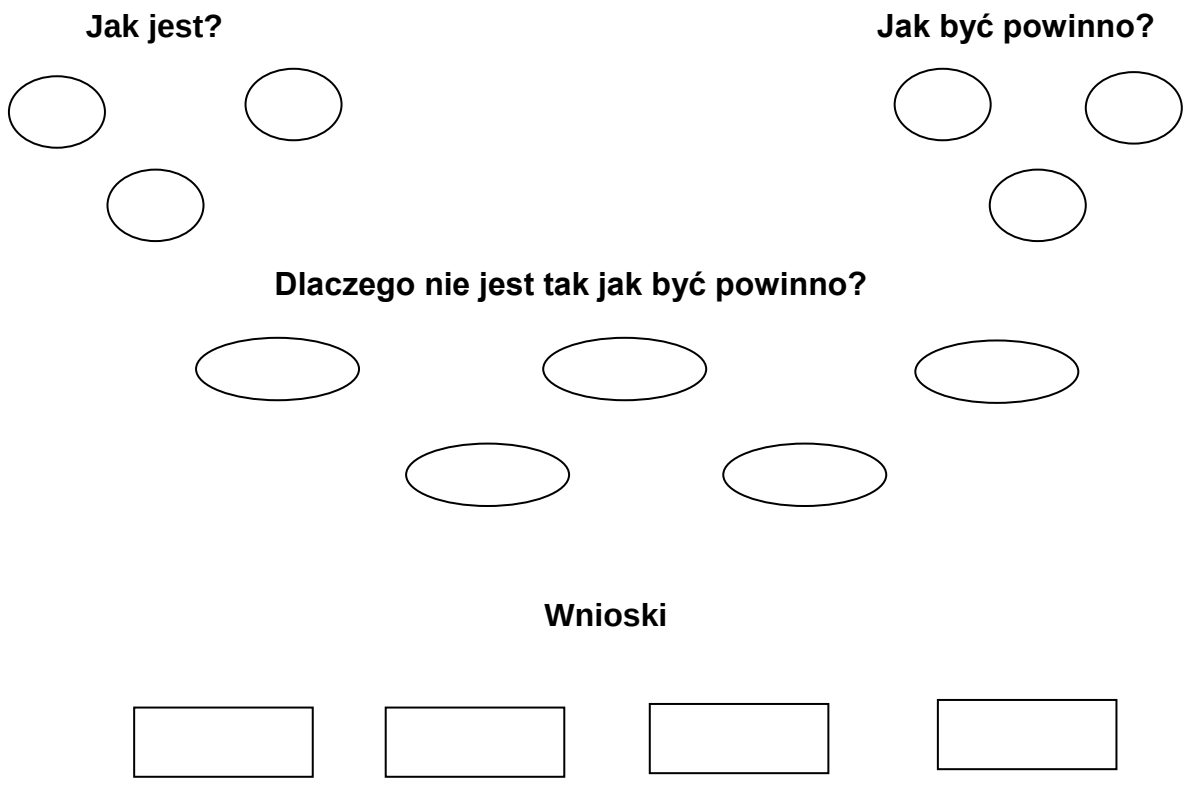

Następnie trener wydaje polecenie: „Wykorzystując wypracowane wnioski należy opracować model współpracy z OPS w procesie aktywizacji zawodowej osób korzystających z pomocy społecznej zgodnie z art. 50 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia (…) w formie schematu". Po wykonaniu zadania reprezentanci zespołów przedstawią wyniki pracy przed całą grupą.
Czas realizacji ćwiczenia – 45 min.
Po zakończeniu prezentacji trener podsumowuje ćwiczenie krótką dyskusją, z uczestnikami, na temat prezentowanych rozwiązań, w tym mocnych stron i ewentualnych zagrożeń związanych z realizacją współpracy w prezentowanych modelach.
Czas na podsumowanie – 15 min.

TEMAT ZAJĘĆ:
Temat 5: AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PROGRAMU SPECJALNEGO

ZAGADNIENIE:
Z5.1: Zasady realizacji programów specjalnych zgodnie z art. 66a-66b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Uczestnicy po zakończeniu zajęć powinni znać zasady realizacji programu specjalnego, jako formy wsparcia skierowanej do osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dla których ustalony został profil pomocy II lub

III. Rozwiązanie ma charakter fakultatywny. Jednakże trener powinien zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż realizacja programu umożliwia kompleksowe wsparcie osób bezrobotnych oraz przewiduje możliwość zastosowania specyficznych elementów wspierających zatrudnienie.
Czas na wprowadzenie – 5 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 5.1: Zasady realizacji programu specjalnego

Cel ćwiczenia: poznanie i zrozumienie oraz właściwe stosowanie zasad realizacji programu specjalnego**.**
Czas ćwiczenia:25 min.
Środki dydaktyczne:

1) arkusz papieru flipchart, flamastry, kolorowe karteczki
2) tekst rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 638).
3) tekst ustawy o promocji zatrudnienia (…)

Opis ćwiczenia:
Uczestników należy podzielić na 2 zespoły. Przygotowane materiały podzielić na zespoły. Każdy zespół po zapoznaniu się z aktami prawa analizuje temat „Zasady realizacji i cechy charakterystyczne programu specjalnego”. Uczestnicy szkolenia wypisują w formie równoważników zdań na karteczkach stwierdzenia dotyczące powyższej tematyki, przyklejając do przygotowanego na arkuszach flipchart schematu. Z uwagi na fakt, iż napisy przedstawiają skróty myślowe wymagające rozwinięcia, po wykonaniu zadania, każda zespół deleguje swojego lidera, który na forum omawia wykonane zadanie. W czasie omawiania należy prowadzić dyskusję z grupą.
Czas realizacji ćwiczenia – 15 min.

Schemat pomocniczy: *Program specjalny – cechy charakterystyczne i zasady realizacji*

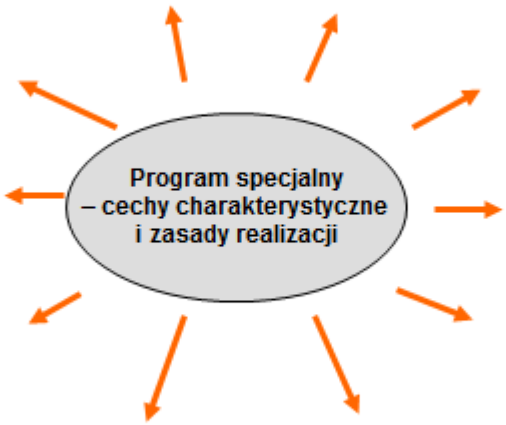

Na koniec trener podsumowuje ćwiczenie, porządkując wiedzę dotyczącą zasad realizacji programu specjalnego.
Czas na podsumowanie – 10 min.

ZAGADNIENIE:
Z5.2: Kryteria warunkujące udział klienta w programie specjalnym, charakterystyka uczestników mających pierwszeństwo do udziału w programach specjalnych, zgodnie z art. 49 i 49a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prawa i obowiązki osób kierowanych do udziału w programie specjalnym

Realizacja programu specjalnego i dobór odpowiednich form wsparcia w programie, wiąże się z identyfikacją beneficjentów programu oraz problemów zawodowych poszczególnych grup. Celem wprowadzenia do tematu trener przedstawia definicję programu specjalnego[1]. Następnie zwraca uwagę uczestników, iż wraz z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia (…), z dniem 27 maja 2014 r. w dostępie do programów specjalnych pierwszeństwo uzyskały osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby:
– bezrobotne do 30 roku życia,
– bezrobotne powyżej 50 roku życia,
– bezrobotne długotrwale,
– bezrobotne korzystające z pomocy społecznej,
– bezrobotne posiadające dzieci do 6-go roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18-go roku życia,
– bezrobotne niepełnosprawne.
Jednocześnie trener wskazuje na brzmienie art. 49a ustawy o promocji zatrudnienia (…), który stanowi, iż w stosunku do bezrobotnych i osób, o których mowa w art. 43[2],

[1]Program specjalny - oznacza to zespół działań mających na celu dostosowanie posiadanych lub zdobycie nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych oraz wsparcie zagrożonych likwidacją lub istniejących i tworzonych miejsc pracy

[2]Art. 43. 1. Do poszukującego pracy, który:
1) jest w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
2) jest zatrudniony u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji,
3) otrzymuje świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny, określone w odrębnych przepisach,
4) uczestniczy w zajęciach w centrum integracji społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej,
5) jest żołnierzem rezerwy,
6) pobiera rentę szkoleniową,
7) pobiera świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6,
8) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem
9) jest cudzoziemcem, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. h oraz ha, z zastrzeżeniem art. 1 ust. 6
- przepisy art. 40, art. 41 ust. 4-7, art. 42 i art. 42a ust. 1-4 stosuje się odpowiednio.

którzy zostali wyłonieni przez starostę, z uwzględnieniem analiz i prognoz lokalnego rynku pracy, mogą być dodatkowo stosowane programy specjalne.
Udział w programach specjalnych przewidziany jest zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia (…) dla osób bezrobotnych, dla których określono profil pomocy II oraz III.
Czas na wprowadzenie – 10 min.

OPIS ĆWICZEŃ I ZADAŃ

Ćwiczenie 5.2: Problemy zawodowe beneficjentów programu specjalnego
Cel ćwiczenia: nabycie umiejętności identyfikacji problemów zawodowych beneficjentów programu specjalnego.
Czas ćwiczenia: 30 min.
Środki dydaktyczne: arkusze papieru flipchart**,** mazaki.

Opis ćwiczenia:
Trener dzieli uczestników na 4 zespoły i każdemu przydziela zadanie, polegające na wypisaniu problemów zawodowych poszczególnych beneficjentów programu specjalnego:
I zespół– osoby bezrobotne do 30-go roku życia i osoby bezrobotne niepełnosprawne,
II zespół – osoby bezrobotne powyżej 50-go roku życia i osoby długotrwale bezrobotne,
III zespół- osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej i osoby bezrobotne posiadające dzieci do 6-go roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18–go roku życia,
IV zespół– przykładowa grupa osób bezrobotnych, którzy zostali wyłonieni przez starostę, z uwzględnieniem analiz i prognoz lokalnego rynku pracy i osoby będące w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy.
Czas realizacji ćwiczenia – 15 min.
W ramach podsumowania następuje prezentacja prac przez całą grupą. Ponadto wykorzystując doświadczenie uczestników z poprzednio realizowanych ćwiczeń omawiane są jednocześnie prawa i obowiązki osób kierowanych do udziału w programie specjalnym.
Czas na podsumowanie – 15 min.

ZAGADNIENIE:
Z5.3: Zasady współpracy z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy przy realizacji programu specjalnego oraz z podmiotami wymienionymi w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w przypadku zlecenia realizacji programu specjalnego w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji, ocena podjętych działań

Uczestnicy po zakończeniu zajęć powinni identyfikować obszary współpracy oraz możliwe formy podejmowania współpracy z partnerami przy realizacji programów specjalnych. Ponadto powinni znać rolę doradcy klienta w procesie aktywizacyjnym. Trener na wstępie wskazuje uczestnikom, że realizacja, przez starostę, programu specjalnego jest możliwa samodzielnie lub we współpracy z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy. Należy również zwrócić

uwagę na to, że program specjalny może zostać zlecony podmiotowi określonemu w art. 24 ust. 1 o promocji zatrudnienia (...) tj.:
1) jednostkom samorządu terytorialnego;
2) organizacjom pozarządowym statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy;
3) związkom zawodowym;
4) organizacjom pracodawców;
5) instytucjom szkoleniowym;
6) agencjom zatrudnienia;
7) centrom integracji społecznej

w przypadku gdy:
1) nie istnieje możliwość realizacji programu specjalnego we własnym zakresie lub
2) zlecenie programu specjalnego zapewni efektywniejszą jego realizację.

Czas na wprowadzenie - 10 min.

OPIS ĆWICZEŃ i ZADAŃ

Ćwiczenie 5.3*:* **Współpraca przy realizacji programu specjalnego**
Cel ćwiczenia: poznanie i zrozumienie oraz właściwe stosowanie zasad współpracy wymiany informacji z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy przy realizacji programu specjalnego oraz z podmiotami wymienionymi w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…).
Czas ćwiczenia: 30 min.
Środki dydaktyczne: arkusze papieru flipchart**,** mazaki.

Opis ćwiczenia:
Trener dzieli uczestników na 3 zespoły. Zadaniem każdego zespołu będzie określenie płaszczyzny współpracy ze wskazanymi podmiotami, którym można zlecić realizację programu specjalnego.
I zespół – jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pracodawców, związki zawodowe;
II zespół - organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką rynku pracy, centra integracji społecznej;
III zespół - instytucje szkoleniowe, agencje zatrudnienia;
Czas realizacji ćwiczenia – 15 min.
Reprezentanci zespołów przedstawiają wyniki pracy na forum. Pozostałe zespoły wnoszą uwagi i spostrzeżenia. Trener podsumowuje temat porządkując omawiane zagadnienie i podejmuje krótką dyskusję z uczestnikami na temat roli doradcy klienta w procesie współpracy z partnerami realizującymi program specjalny służący aktywizacji osób bezrobotnych.
Czas na podsumowanie – 15 min.

ZAKOŃCZENIE SZKOLENIA:

1. Sesja pytań i odpowiedzi
2. Wypełnienie sprawdzianu

Czas: ok. 0, 5 godz.

SZKOLENIE NR 12	WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI NA RZECZ POMOCY KLIENTOM WYMAGAJĄCYM WSPARCIA I ODDALONYM OD RYNKU PRACY

MATERIAŁY DLA UCZESTNIKA SZKOLENIA:

SPIS TREŚCI

I.	**WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI, Z KTÓRYMI MOŻLIWA JEST REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 20 KWIETNIA 2004 R. O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY (DZ. U. Z 2015 R. POZ.149, Z PÓŹN. ZM.) - IDENTYFIKACJA PARTNERÓW**	33
1.	Identyfikacja partnerów, z którymi możliwa jest realizacja zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	33
2.	Określenie obszarów współpracy wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia (…)	35
II.	**AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH W RAMACH ZLECANIA DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH**	37
1.	Zasady zlecania działań aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia w rozumieniu art. 61b i 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…)	37
2.	Kryteria warunkujące udział klienta w działaniach aktywizacyjnych, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do agencji zatrudnienia	38
3.	Zasady współpracy z agencjami zatrudnienia w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji oraz ocena podjętych działań.	39
III.	**AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH ORAZ AKTYWIZACJA ZAWODOWA I INTEGRACJA SPOŁECZNA W RAMACH PROGRAMU AKTYWIZACJA I INTEGRACJA (PAI)**	41
1.	Zasady realizacji prac społecznie użytecznych w rozumieniu art. 73a ustawy o promocji (…) oraz PAI w rozumieniu art. 62a-62c ustawy o promocji zatrudnienia (…)	41
2.	Kryteria warunkujące udział klienta w pracach społecznie użytecznych na podstawie art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…), charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do prac społecznie użytecznych	45
3.	Kryteria warunkujące udział klienta w PAI, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do PAI	46

4.	Zasady współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej przy realizacji prac społecznie użytecznych i PAI oraz podmiotami zatrudnienia socjalnego prowadzonymi przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przy realizacji PAI, w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji oraz ocena podjętych działań	48
IV.	**MODEL WSPÓŁPRACY Z OŚRODKIEM POMOCY SPOŁECZNEJ PRZY REALIZACJI DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W RAMACH ART. 50 UST. 2 PKT 2 USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA (…)**	49
1.	Zasady i formy pomocy kierowanej do osób bezrobotnych na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…)	49
2.	Wypracowanie modelu współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej w procesie pomocy osobom korzystającym z pomocy społecznej na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia (…) ze szczególnym uwzględnieniem wymiany informacji o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu	53
V.	**AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PROGRAMU SPECJALNEGO**	54
1.	Zasady realizacji programów specjalnych zgodnie z art. 66a-66b ustawy o promocji zatrudnienia (…)	54
2.	Kryteria warunkujące udział klienta w programie specjalnym, charakterystyka uczestników mających pierwszeństwo do udziału w programach specjalnych, zgodnie z art. 49 i 49a ustawy o promocji zatrudnienia (…), prawa i obowiązki osób kierowanych do udziału w programie specjalnym	56
3.	Zasady współpracy z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy przy realizacji programu specjalnego oraz z podmiotami wymienionymi w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…) w przypadku zlecenia realizacji programu specjalnego w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji, ocena podjętych działań	57

I. WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI, Z KTÓRYMI MOŻLIWA JEST REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 20 KWIETNIA 2004 r. O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY (DZ. U. z 2015 r. poz.149, z późn. zm.) - IDENTYFIKACJA PARTNERÓW

1. Identyfikacja partnerów, z którymi możliwa jest realizacja zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Instytucje rynku pracy to podmioty realizujące zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Tym samym realizują one jedno z zadań polityki społecznej. Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o promocji zatrudnienia (…), głównym celem działania instytucji rynku pracy jest pełne i produktywne zatrudnienie, ale działają one również w celu rozwoju zasobów ludzkich, osiągnięcia wysokiej jakości pracy, wzmacniania integracji i solidarności społecznej oraz zwiększenia mobilności na rynku pracy. Należą do nich: publiczne służby zatrudnienia (PSZ), Ochotnicze Hufce Pracy (OHP), agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego.

Instytucje rynku pracy można podzielić na publiczne i niepubliczne.

Do publicznych instytucji rynku pracy zaliczamy:
- PSZ;
- OHP (państwowa jednostka wyspecjalizowana w działaniach na rzecz młodzieży, w szczególności młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, oraz bezrobotnych do 25 roku życia);
- Instytucje szkoleniowe (finansowane ze środków publicznych).

Do niepublicznych instytucji rynku pracy zaliczamy:
- Agencje zatrudnienia (podmioty wpisane do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, świadczące usługi w zakresie pośrednictwa pracy, pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego lub pracy tymczasowej);
- Instytucje szkoleniowe publiczne i niepubliczne podmioty prowadzące na podstawie odrębnych przepisów edukację pozaszkolną);
- Instytucje dialogu społecznego (związki zawodowe lub organizacje związków zawodowych, organizacje pracodawców, organizacje bezrobotnych, organizacje pozarządowe - jeżeli wśród zadań statutowych znajduje się realizacja zadań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej);
- Instytucje partnerstwa lokalnego(grupa instytucji realizujących na podstawie umowy przedsięwzięcia i projekty na rzecz rynku pracy).

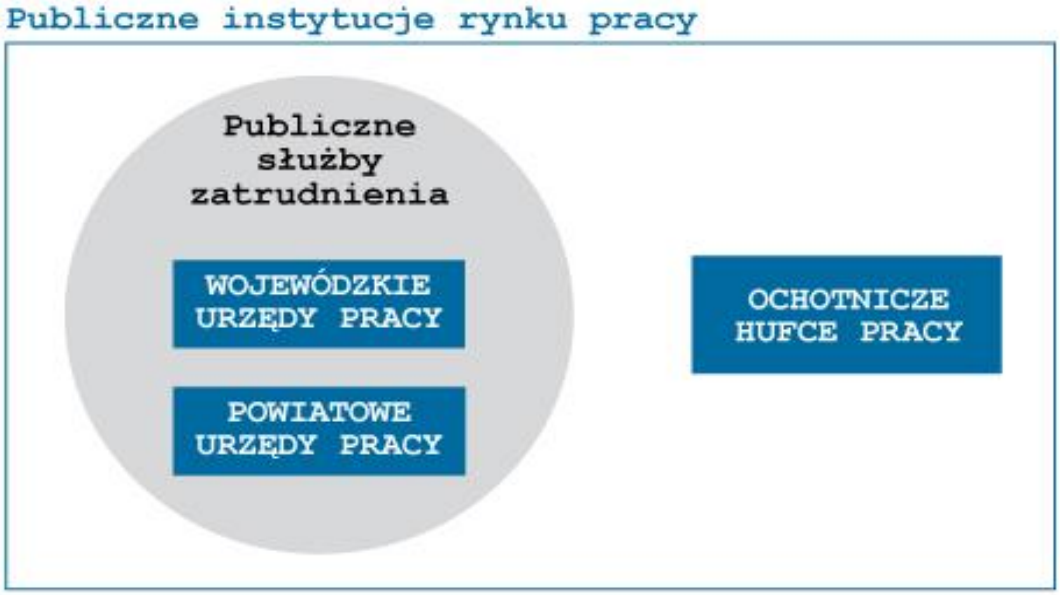

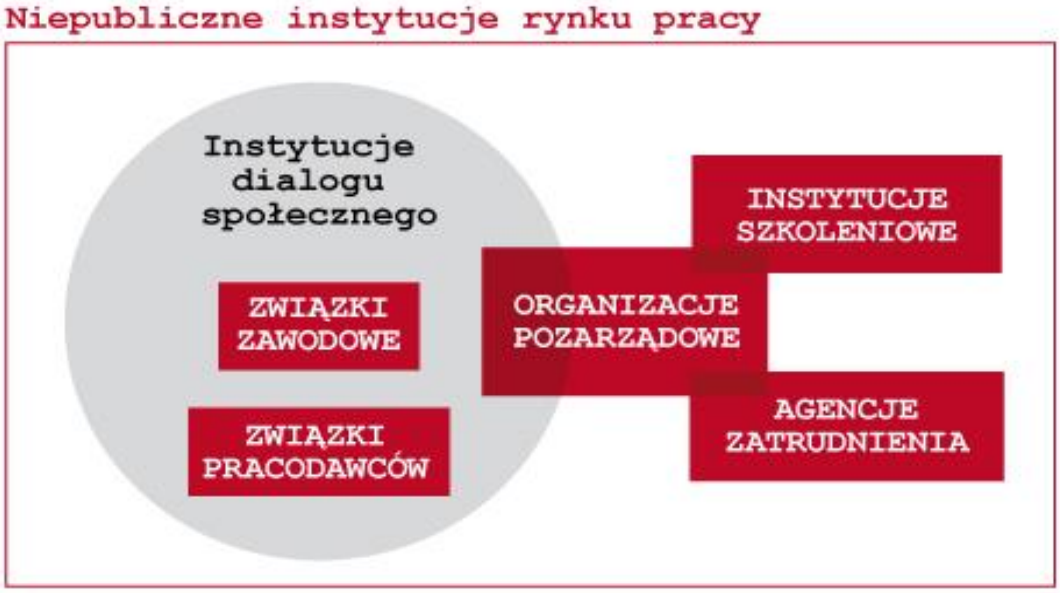

Źródło: www.rynekpracy.org

Wśród pozostałych pomiotów, z którymi realizowane są zadania na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia (…), można wymienić:

- Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS)
- Kluby Integracji Społecznej (KIS)
- Centra Integracji Społecznej (CIS)
- Podmioty prowadzące działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o działalności pożytku publicznego (…).

2. Określenie obszarów współpracy wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia (…).

a) Zakres współpracy PUP – agencja zatrudnienia

- kierowanie osób bezrobotnych do agencji zatrudnienia w ramach umowy na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego do podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na podstawie umów cywilnoprawnych, stanowiących odpowiednią pracę - art. 61b ustawy o promocji zatrudnienia (…);
- kierowanie osób bezrobotnych do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych- art. 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…);

b) Zakres współpracy PUP – CIS/KIS

- kierowanie przez PUP, na wniosek ośrodka pomocy społecznej, bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej, w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji, do uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym[3] (PUP oraz OPS są obowiązane informować się wzajemnie o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu) - art. 50 ust. 2 pkt. 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…);

c) Zakres współpracy PUP - OPS

- organizacja prac społecznie użytecznych - art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…);
- realizacja programu Program Aktywizacja i Integracja (PAI) - art. 62c ustawy o promocji zatrudnienia (..);
- kierowanie przez PUP, na wniosek ośrodka pomocy społecznej, bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej, w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji,

[3]zatrudnienie socjalne - zapewnianie osobom, o których mowa w art.1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym tj.
1) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
2) uzależnionych od alkoholu,
3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających,
4) chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
5) długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
7) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
8) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym możliwości uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej i zatrudnienia wspieranego.

do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym[4] (PUP oraz OPS są obowiązane informować się wzajemnie o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu) - art 50 ust. 2 pkt. 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…);

d) Współpraca PUP z organami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy oraz pracodawcami przy realizacji programu specjalnego - art. 66a ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…)

e) Zlecanie realizacji programu specjalnego podmiotowi określonemu w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…), tj.

- jednostkom samorządu terytorialnego;
- organizacjom pozarządowym statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy;
- związkom zawodowym;
- organizacjom pracodawców;
- instytucjom szkoleniowymi;
- agencjom zatrudnienia;
- centrom integracji społecznej.

[4]zatrudnienie socjalne - zapewnianie osobom, o których mowa w art.1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym tj.
1) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
2) uzależnionych od alkoholu,
3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających,
4) chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
5) długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
7) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
8) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym możliwości uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej i zatrudnienia wspieranego.

II. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH W RAMACH ZLECANIA DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH

1. Zasady zlecania działań aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia w rozumieniu art. 61b i 66d ustawy o promocji zatrudnienia (…)

Jedną z form wsparcia wprowadzonych w ramach nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia (…) z dniem 27 maja 2014r. jest zlecanie działań aktywizacyjnych. Zasady zlecania działań aktywizacyjnym agencjom zatrudnienia określa Rozdział 13c art. 66d - 66j oraz art. 61b ustawy o promocji zatrudnienia (…).

Działania aktywizacyjne to pakiet działań mających na celu podjęcie i utrzymanie przez osobę bezrobotną odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej. Działania aktywizacyjne realizowane są przez podmioty niepubliczne tj. agencje zatrudnienia realizujące usługę pośrednictwa pracy, co najmniej przez poprzedni rok kalendarzowy. Działania tych podmiotów powinny być komplementarne wobec oferty urzędów pracy. Takie partnerskie podejście umożliwi objęcie aktywizacją zawodową większej liczby bezrobotnych. Z założenia zlecanie działań aktywizacyjnych ma odciążyć urzędy pracy w działaniach na rzecz doprowadzenia do zatrudnienia, bezrobotnych oddalonych od rynku pracy.

Marszałek województwa w imieniu, którego działa wojewódzki urząd pracy (WUP), w ramach środków Funduszu Pracy (FP), może zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych adresowanych do długotrwale bezrobotnych, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III, realizatorowi, który zostanie wyłoniony w drodze zamówień publicznych.

Zlecanie działań aktywizacyjnych nie obciąża środków FP powiatów, przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Procedurę wyboru organizuje i przeprowadza WUP, na którym spoczywa obowiązek określenia warunków udziału w postępowaniu i realizacji przedmiotu zamówienia oraz kryteriów oceny, a także wszystkich innych elementów procedury zamówień publicznych zastosowanej w celu optymalnego wyboru realizatora. WUP dokonuje w ramach województwa wyboru powiatów, z których są kierowani bezrobotni. Marszałek województwa zawiera z wybranym realizatorem (agencją zatrudnienia) oraz z wybranymi PUP, umowę o świadczenie działań aktywizacyjnych.

Do realizatora (agencji zatrudnienia) kieruje się nie mniej niż 200 bezrobotnych zarejestrowanych w jednym PUP, który dokonuje rekrutacji i kieruje bezrobotnych do realizatora (agencji zatrudnienia) w trybie i na warunkach określonych w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych.

Działania aktywizacyjne, świadczone w ramach umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych, przez realizatora (agencję zatrudnienia) na rzecz pracodawcy, są finansowane ze środków realizatora (agencji zatrudnienia). Za wykonanie działań aktywizacyjnych realizatorowi (agencji zatrudnienia) przysługuje wynagrodzenie określone w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych. Wynagrodzenie jest wypłacane na wniosek realizatora (agencji zatrudnienia), składany do WUP wraz

z dokumentami potwierdzającymi spełnienie warunku uprawniającego do wypłaty wynagrodzenia.

Wynagrodzenie brutto należne realizatorowi (agencji zatrudnienia) za jednego bezrobotnego nie może przekroczyć trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych w przypadku utrzymania przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej, podjętej w wyniku działań realizatora (agencji zatrudnienia), przez okres minimum 180 dni.

Biorąc pod uwagę, iż do zlecania działań aktywizacyjnych wybieranych jest kilka urzędów pracy w danym województwie nie każdy urząd będzie miał możliwość realizacji tej formy pomocy.

Pozostałe urzędy mogą skorzystać z zapisu art. 61b ustawy o promocji zatrudniania (…), który umożliwia staroście zawarcie z agencją zatrudnienia umowę na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego będącego w szczególnej sytuacji na rynku pracy do podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na podstawie umów cywilnoprawnych, stanowiących odpowiednią pracę, przez okres, co najmniej 6 miesięcy. Należna agencji zatrudnienia kwota środków wynosi - maksymalnie 150% przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za jednego skierowanego bezrobotnego.

W odróżnieniu od zlecania działań aktywizacyjnych na podstawie art. 66d-66j (ustawy o promocji zatrudnienia (…), zlecanie zadania, finansowane jest ze środków FP powiatu przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Materiał do studiowania:
Publikacja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy: „Zlecanie działań aktywizacyjnych - kierunkowe wytyczne dla wojewódzkich urzędów pracy i powiatowych urzędów pracy"; Warszawa, maj 2014.

2. Kryteria warunkujące udział klienta w działaniach aktywizacyjnych, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do agencji zatrudnienia.

Do zlecania działań aktywizacyjnych na podstawie art. 66d-66j ustawy o promocji zatrudnienia (…), kierowane są osoby długotrwale bezrobotne (bezrobotny pozostający w rejestrze PUP łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych), dla których określony został profil pomocy II lub III.

Natomiast do agencji zatrudnienia zgodnie z art. 61b ustawy o promocji zatrudnienia (…) na podstawie zawartej przez starostę z agencją zatrudnienia umowy na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego do podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na podstawie umów cywilnoprawnych, stanowiących odpowiednią pracę, przez okres, co najmniej 6 miesięcy kierowane są osoby bezrobotne będącego w szczególnej sytuacji na rynku pracy (tj. osoby do 30-go roku życia, powyżej 50-go roku życia, długotrwale bezrobotni, korzystające z pomocy społecznej, posiadające

dzieci do 6-go roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18-go roku życia, osoby niepełnosprawne), dla których określony został profil pomocy II.
Pomoc przewidziana w ramach profilu pomocy jest realizowana przez PUP na podstawie przygotowanego z bezrobotnym indywidualnego planu działania (IPD) - § 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 631), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie profilowania pomocy (…).

Prawa i obowiązki osób kierowanych do agencji zatrudnienia:

1) osoby skierowane do agencji zatrudnienia zachowują status osoby bezrobotnej, w tym prawo do ubezpieczenia zdrowotnego oraz prawa do zasiłku (w przypadku osób posiadających prawo do zasiłku) do czasu podjęcia pracy;
2) w okresie udziału bezrobotnego w działaniach realizowanych przez agencję zatrudnienia, powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia (...);
3) osoby bezrobotne, które odmówią bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia skierowania do agencji zatrudnienia zostają pozbawione statusu bezrobotnego na podstawie art. 33 ust. 3 pkt 3 od dnia odmowy, na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 33 ust. 4h ustawy o promocji zatrudnienia (…) tj. odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni;
4) osoby bezrobotne, które z własnej winy przerywają działania aktywizacyjne, zostają pozbawione statusu bezrobotnego na podstawie art. 33 ust. 3 pkt 7, od dnia przerwania, na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 33 ust. 4h ustawy o promocji zatrudnienia (…) tj. odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni.
5) osoby bezrobotne, które po skierowaniu nie stawią się w miejscu i terminie wyznaczonym przez urząd pracy lub po skierowaniu nie podejmą działań aktywizacyjnych, zostają pozbawione statusu bezrobotnego na podstawie art. 33 ust. 3 pkt 8 od następnego dnia po dniu skierowania, na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 33 ust. 4h ustawy o promocji zatrudnienia (…) odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni;

3. Zasady współpracy z agencjami zatrudnienia w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji oraz ocena podjętych działań.

Zadaniem powiatowego urzędu pracy w procesie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych we współpracy z agencjami zatrudnienia jest rekrutacja osób bezrobotnych kierowanych do agencji zatrudnienia oraz wydanie skierowania osobie bezrobotnej do agencji zatrudnienia w trybie i na warunkach określonych w zawartej umowie.
Zlecanie działań aktywizacyjnych na podstawie art. 66d - 66j ustawy o promocji (…) odbywa się na podstawie umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych, zawartej pomiędzy marszałkiem województwa, powiatowymi urzędami pracy i realizatorem (agencją zatrudnienia).
Współpraca z agencją zatrudnienia na podstawie art. 61 b ustawy o promocji (…) odbywa się na podstawie umowy, którą starosta zawiera z agencją zatrudnienia na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego do podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na podstawie umów cywilnoprawnych.

W obu formach współpracy z agencjami zatrudnienia tj.: zlecania działań aktywizacyjnych na podstawie art. 66d - 66j ustawy o promocji zatrudnienia (…) oraz zawarcia przez starostę z agencją zatrudnienia umowy na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego do podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na podstawie umów cywilnoprawnych, stanowiących odpowiednią pracę, przez okres, co najmniej 6 miesięcy zgodnie z art. 61b ustawy o promocji zatrudnienia (…), ustawa ta stanowi, iż skierowanie bezrobotnego do agencji zatrudnienia nie powoduje utraty statusu bezrobotnego jak również w okresie udziału bezrobotnego w działaniach realizowanych przez agencję zatrudnienia PUP nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia (…).

Nie zwalnia to jednak pracowników PUP z realizacji postanowień § 8 ust. 1-3 rozporządzenia w sprawie profilowania pomocy w brzmieniu:
§ 8 ust. 1. Powiatowy urząd pracy, w okresie realizacji IPD, co najmniej raz na 60 dni kontaktuje się z bezrobotnym, w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych dla bezrobotnego.
ust. 2. Kontakt z bezrobotnym, o którym mowa w ust. 1, może być realizowany w formie spotkania z bezrobotnym, rozmowy telefonicznej albo wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową.
ust. 3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku kontaktu powiatowego urzędu pracy z podmiotem realizującym określoną formę pomocy na rzecz bezrobotnego w ramach IPD, w szczególności z pracodawcą, agencją zatrudnienia lub inną instytucją rynku pracy.

W przypadku zlecania działań aktywizacyjnych na podstawie art. 66d - 66j ustawy o promocji zatrudnienia (…) agencja zatrudnienia zobowiązana jest do:

1) realizacji działań wobec bezrobotnych zgodnie z umową o świadczenie działań aktywizacyjnych;
2) zapewnienia obsługi bezrobotnych w miejscowości będącej siedzibą powiatowego urzędu pracy, w którym są zarejestrowani;
3) niezwłocznego pisemnego przekazywania wojewódzkiemu i powiatowemu urzędowi pracy informacji mających wpływ na status bezrobotnego.

Ponadto agencja zatrudnienia w okresie realizacji działań aktywizacyjnych zobowiązana jest informować powiatowy urząd pracy o:

1) stawieniu się lub niestawieniu się bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy;
2) podjęciu przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej;
3) przerwaniu lub rezygnacji przez bezrobotnego z uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych oraz o zaistniałych w tych przypadkach przyczynach.

Jednocześnie agencja zatrudnienia jest zobowiązana do dokumentowania działań aktywizacyjnych podejmowanych wobec bezrobotnych.

III. AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH ORAZ AKTYWIZACJA ZAWODOWA I INTEGRACJA SPOŁECZNA W RAMACH PROGRAMU AKTYWIZACJA I INTEGRACJA (PAI)

1. Zasady realizacji prac społecznie użytecznych w rozumieniu art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…) oraz PAI w rozumieniu art. 62a-62c ustawy o promocji zatrudnienia (…).

Realizację prac społecznie użytecznych określa art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 921), zwane dalej rozporządzeniem w sprawie prac społecznie użytecznych (…).

Prace społecznie użyteczne stanowią istotny element aktywnych form pomocy na rzecz osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, które nie uzyskują zasiłku dla bezrobotnych oraz korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne stanowią pierwszy etap w reintegracji społeczno-zawodowej beneficjentów pomocy społecznej.

Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz, której prace społecznie użyteczne będą wykonywane.

Gmina sporządza do dnia 31 stycznia każdego roku roczny plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych i przesyła go właściwemu miejscowo staroście i kierownikowi ośrodka pomocy społecznej. Plan określa w szczególności:
1) rodzaje prac społecznie użytecznych;
2) liczbę godzin wykonywania prac społecznie użytecznych;
3) liczbę bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej oraz liczbę osób uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania PUP na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…), które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych.

Starosta zawiera z gminą porozumienie dotyczące wykonywania prac społecznie użytecznych, określające w szczególności:
1) liczbę osób uprawnionych, które zostaną skierowane w okresie objętym porozumieniem do wykonywania prac społecznie użytecznych;
2) liczbę godzin wykonywania prac społecznie użytecznych ogółem oraz miesięcznie przez jedną osobę uprawnioną;
3) rodzaj i miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych wraz z oznaczeniem podmiotów, w których będą organizowane prace społecznie użyteczne;
4) okresy wykonywania prac społecznie użytecznych i liczbę osób uprawnionych skierowanych do wykonywania w tych okresach prac społecznie użytecznych;
5) obowiązek informowania starosty i dyrektora PUP o nieobecności lub odmowie wykonywania prac społecznie użytecznych przez skierowaną osobę uprawnioną;
6) wysokość i terminy refundowania przez starostę z FP świadczeń wypłaconych osobom uprawnionym z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

Porozumienie powinno zawierać również postanowienia w zakresie zapewnienia osobom uprawnionym bezpiecznych i higienicznych warunków pracy społecznie użytecznej oraz przestrzegania przepisów prawa pracy dotyczących zatrudniania kobiet przy pracach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

Kierownik OPS na podstawie porozumienia sporządza listę osób uprawnionych, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, i przesyła ją do właściwego miejscowo PUP. Lista powinna zawierać nazwiska i imiona, miejsca zamieszkania lub pobytu oraz numery ewidencyjne PESEL osób uprawnionych, a w przypadku, gdy te numery nie zostały nadane - numery paszportów lub nazwy i numery innych dokumentów potwierdzających tożsamość.

Przy przydziale prac społecznie użytecznych uwzględnia się wiek osoby uprawnionej, jej zdolność do wykonywania tych prac oraz, w miarę możliwości, posiadane kwalifikacje.

Realizacja prac społecznie użytecznych wymaga od partnerów stałej współpracy w ramach, której:
Starosta przekazuje właściwemu kierownikowi OPS, w terminie do dnia 10-tego każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, wykaz osób uprawnionych, które zostały skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych lub odmówiły przyjęcia propozycji ich wykonywania. Natomiast gmina lub podmiot, w którym są organizowane prace społecznie użyteczne, niezwłocznie zawiadamia starostę i właściwego kierownika OPS w przypadku, gdy osoba uprawniona:
1) nie zgłosi się do wykonywania prac społecznie użytecznych;
2) nie podejmie przydzielonej jej pracy społecznie użytecznej;
3) opuści miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych;
4) naruszy porządek i dyscyplinę w miejscu wykonywania pracy społecznie użytecznej.

Starosta refunduje gminie ze środków FP do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego osobie wykonującej prace społecznie użyteczne. Finansowanie prac społecznie użytecznych odbywa się w ramach limitu środków FP powiatu przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Realizacja PAI została uregulowana w Rozdziale 12a – art. 62a-62c ustawy o promocji zatrudnienia (…).

PAI jest nowym rozwiązaniem, wprowadzonym z dniem 27 maja 2014 roku nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia (…), pomocy osobom bezrobotnym korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej[5], wobec których PUP

[5]Zgodnie z art. 6 pkt. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004 r. nr 64 poz. 593, z późn. zm.) kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny;
Natomiast zgodnie z art. 11 ust. 2. ww. ustawy stanowi, iż brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej

określił profil pomocy III tj. profil wskazujący na duże oddalenie od rynku pracy lub brak gotowości do podjęcia pracy. Program łączy w swojej formule komplementarne działania z zakresu aktywizacji zawodowej realizowane przez PUP w porozumieniu z gminą w formie prac społecznie użytecznych określonych w art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (…) (w wymiarze do 10 godzin tygodniowo) oraz działania z zakresu integracji społecznej realizowane w formie grupowego poradnictwa specjalistycznego, warsztatów trenerskich i grup wsparcia (w wymiarze, co najmniej 10 godzin tygodniowo).

Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych mogą być realizowane przez:

- ośrodek pomocy społecznej,
- podmioty zatrudnienia socjalnego[6] prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego,
- podmioty prowadzące działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Realizacja PAI przez OPS lub podmioty zatrudnienia socjalnego prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego odbywa się na podstawie **porozumienia o realizacji** programu zawartego z PUP, które określa w szczególności:

1) kryteria doboru i liczbę bezrobotnych;
2) działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez OPS;
3) okres realizacji i przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;
4) kwoty i źródła finansowania działań;
5) sposób kontroli i zakres monitorowania.

Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez OPS lub podmioty zatrudnienia socjalnego prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, są finansowane ze środków budżetowych gminy i mogą być współfinansowane ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego. Kwota wydatków przeznaczonych z Funduszu Pracy na finansowanie

pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwanie szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, a także odmowa lub przerwanie udziału w działaniach w zakresie integracji społecznej realizowanych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie lecznictwa odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

[6]Jednostka organizacyjna świadcząca usługi reintegracji społecznej utworzona zgodnie z ustawą z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 roku, nr 122 poz. 1143, z późn. zm.). Podmiotem zatrudnienia socjalnego jest centrum integracji społecznej lub klub integracji społecznej. Zgodnie z art. 2 pkt. 4 i 5 ww. ustawy reintegracja społeczna – to działania, w tym również o charakterze samopomocowym, mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w centrum integracji społecznej, klubie integracji społecznej lub zatrudnionej u pracodawcy, umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu; natomiast reintegracji zawodowa – to działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w centrum integracji społecznej i klubie integracji społecznej zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

działań w zakresie integracji społecznej jest ustalana z uwzględnieniem stawki godzinowej pracy trenera z 10-osobową grupą bezrobotnych, w wysokości nie wyższej niż 70 zł.

W przypadku niezawarcia z OPS porozumienia o realizacji programu, PUP:
- zawiera z OPS **porozumienie o współpracy**, w ramach którego strony uzgadniają kryteria doboru bezrobotnych do PAI oraz zakres i sposób wymiany informacji o jego uczestnikach,
- zleca realizację działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie podmiotom prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W tym przypadku działania finansowane są z Funduszu Pracy z uwzględnieniem stawki godzinowej pracy trenera z 10-osobową grupą bezrobotnych, w wysokości nie wyższej niż 70 zł.

Zasady zlecania realizacji zadań publicznych określa rozdział 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U z 2011 r. Nr 6, poz. 25).

Przeprowadzenie konkursu wiąże się z:
- ogłoszeniem otwartego konkursu ofert
- powołaniem komisji konkursowej
- wyborem ofert
- ogłoszeniem wyników otwartego konkursu ofert,
- zawarciem umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego z wyłonionymi podmiotami, która określa w szczególności:

1) liczbę bezrobotnych;
2) zakres działań i okres ich realizacji;
3) przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;
4) kwotę i tryb przekazania środków Funduszu Pracy przysługujących z tytułu realizacji działań w zakresie integracji społecznej;
5) zasady i zakres dokumentowania działań w zakresie integracji społecznej podjętych wobec bezrobotnych;
6) sposób kontroli i zakres monitorowania.

Realizacja PAI trwa 2 miesiące. Po zakończeniu PAI, PUP określa profil pomocy i może:
1) podjąć decyzję o przedłużeniu udziału bezrobotnego w PAI, jednak nie dłużej niż do 6 miesięcy;
2) skierować bezrobotnego, w porozumieniu z OPS, do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne, o której mowa w przepisach o spółdzielniach socjalnych, albo

3) ponownie ustalić profil pomocy, a w przypadku zmiany profilu niezwłocznie dostosować IPD i przedstawić bezrobotnemu propozycję pomocy określoną w ustawie.

Jeżeli w trakcie realizacji PAI zaistnieją okoliczności skutkujące pozbawieniem statusu bezrobotnego, wówczas nie będzie możliwości kontynuowania udziału w PAI.

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r. poz. 1567) wprowadziła istotną zmianę w ustawie o promocji zatrudnienia (…), dając możliwość realizacji działań z zakresu integracji społecznej podmiotom zatrudnienia socjalnego prowadzonym przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie porozumienia o realizacji programu zawartego z PUP bez konieczności przeprowadzania otwartego konkursu ofert. Ponadto wprowadziła także zmianę w zakresie finansowania działań z zakresu integracji społecznej realizowanych przez OPS oraz podmioty zatrudnienia socjalnego prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków Funduszu Pracy.

2. Kryteria warunkujące udział klienta w pracach społecznie użytecznych na podstawie art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia(…), charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do prac społecznie użytecznych.

Do wykonywania prac społecznie użytecznych może zostać skierowany bezrobotny bez prawa do zasiłku, korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne bezrobotny może wykonywać na terenie gminy, w której zamieszkuje lub przebywa, w wymiarze do 10 godzin w tygodniu.

Do wykonywania prac społecznie użytecznych mogą być kierowane również osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania PUP na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…).

Do wykonywania prac społecznie użytecznych kierowane są osoby bezrobotne, dla których określono profil pomocy II.

<u>Prawa i obowiązki osób kierowanych do prac społecznie użytecznych:</u>

1) osoby wykonujące prace społecznie użyteczne zachowują status osoby bezrobotnej w trakcie wykonywania tych prac;
2) osoby skierowane do prac społecznie użytecznych otrzymują świadczenie pieniężne w wysokości ustalonej przez gminę. (aktualna wartość świadczenia za 1 godzinę prac społecznie użytecznych od dnia 1 czerwca 2014r. wynosi 8,10zł.);
3) świadczenie za wykonywanie prac społecznie użytecznych nie przysługuje za okres niewykonywania pracy społecznie użytecznej, w tym także za okres udokumentowanej nieobecności -wypłata świadczenia dotyczy jedynie faktycznych godzin wykonywania przydzielonych prac;
4) harmonogram wykonywania prac społecznie użytecznych uzgadniany jest indywidualnie z poszczególnymi organizatorami prac społecznie użytecznych;

5) osoby wykonujące prace społecznie użyteczne są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym (z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej) oraz ubezpieczeniem wypadkowym;
6) w związku z wykonywaniem prac społecznie użytecznych, osoba skierowana, zobowiązana jest do:
   a) wykonywania pracy przez okres wynikający z ustalonego harmonogramu,
   b) sumiennego i starannego wykonywania zadań,
   c) każdorazowego usprawiedliwiania nieobecności;
7) osoby bezrobotne, które po skierowaniu nie stawią się w miejscu i terminie wyznaczonym przez urząd pracy, bądź ustalonym z organizatorem prac społecznie użytecznych, w celu skorzystania z prac społecznie użytecznych, zostają pozbawione statusu bezrobotnego od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 33 ust. 4h ustawy o promocji zatrudnienia (…) odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni;
8) osoby bezrobotne, które odmówią bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji prac społecznie użytecznych zostają pozbawione statusu bezrobotnego od dnia odmowy na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 33 ust. 4h ustawy o promocji zatrudnienia (…) tj. odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni;
9) osoby bezrobotne, które po skierowaniu nie podejmą wykonywania prac społecznie użytecznych, zostają pozbawione statusu bezrobotnego od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt. 3 w związku z art. 33 ust. 4h ustawy o promocji zatrudnienia (…) tj. odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni;
10) osoby bezrobotne, które z własnej winy przerywają wykonywanie prac społecznie użytecznych, zostają pozbawione statusu bezrobotnego od dnia przerwania na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 33 ust. 4h ustawy o promocji zatrudnienia (…) tj. odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni.

3. Kryteria warunkujące udział klienta w PAI, charakterystyka uczestników, prawa i obowiązki osób kierowanych do PAI.

Uczestnikami PAI mogą być osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujące kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, wobec których PUP określił profil pomocy III tj. profil wskazujący na duże oddalenie od rynku pracy lub brak gotowości do podjęcia pracy.

Realizacja PAI poprzedzona jest zaopiniowaniem przez powiatową radę rynku pracy celowości realizacji PAI, gdzie bierze się pod uwagę w szczególności:
a) kryteria doboru bezrobotnych,
b) zakładane efekty realizacji PAI.

Kryteria doboru osób powinny zostać określone z uwzględnień aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz uwzględniać problemy/deficyty osób bezrobotnych.

Przykładowe kryteria doboru osób bezrobotnych do PAI:
- *osoby bezrobotne, dla których został określony profil pomocy III, zarejestrowane w PUP*
- *zamieszkujące na terenie gminy X, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej,*

- *borykające się z deficytami lub dysfunkcjami wpływającymi na obniżenie ich szans na rynku pracy, posiadające obniżoną motywację do podjęcia zatrudnienia,*
- *w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych, w których dziedziczony jest model bezrobocia i minimum dwóch członków rodziny nie posiada stałego zatrudnienia.*

Przykładowe zakładane efekty PAI:
- *ukończenie realizacji PAI przez co najmniej 70% uczestników programu,*
- *wzrost kompetencji społecznych u co najmniej 60% uczestników, którzy ukończyli PAI,*
- *zmiana profilu pomocy osoby bezrobotnej wśród 30% uczestników, którzy ukończyli PAI,*
- *podjęcie zatrudnienia wśród 10% uczestników, którzy ukończyli PAI (w tym również zatrudnienie wspierane).*

Prawa i obowiązki osób kierowanych do PAI:

1) osoby uczestniczące w PAI zachowują status osoby bezrobotnej w trakcie uczestnictwa w programie;
2) osoby uczestniczące w PAI otrzymują świadczenie pieniężne za wykonywanie prac społecznie użytecznych w ramach PAI, w wysokości ustalonej przez gminę. (aktualna wartość świadczenia za 1 godzinę prac społecznie użytecznych od dnia 1 czerwca 2014r. wynosi 8,10zł.);
3) świadczenie za wykonywanie prac społecznie użytecznych w ramach PAI nie przysługuje za okres niewykonywania pracy, w tym także za okres udokumentowanej nieobecności - wypłata świadczenia dotyczy jedynie faktycznych godzin wykonywania przydzielonych prac społecznie użytecznych;
4) osoby uczestniczące w PAI są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym (z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej) oraz ubezpieczeniem wypadkowym;
5) w związku z uczestnictwem w PAI, osoba skierowana, zobowiązana jest do:
   a) uczestnictwa w przewidzianych działaniach przez okres wynikający z ustalonego harmonogramu,
   b) sumiennego i starannego wykonywania zadań,
   c) każdorazowego usprawiedliwiania nieobecności;
6) osoby bezrobotne, które po skierowaniu nie stawią się w miejscu i terminie wyznaczonym przez urząd pracy, w celu udziału w działaniach w ramach PAI, zostają pozbawione statusu bezrobotnego od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 33 ust. 4h ustawy o promocji zatrudnienia (…) tj. odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni;
7) osoby bezrobotne, które odmówią bez uzasadnionej przyczyny udziału w działaniach w ramach PAI, zostają pozbawione statusu bezrobotnego od dnia odmowy na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 33 ust. 4h ustawy o promocji zatrudnienia (…) tj. odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni;
8) osoby bezrobotne, które po skierowaniu nie podejmą udziału w działaniach w ramach PAI, zostają pozbawione statusu bezrobotnego od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt. 3 w związku z art. 33 ust. 4h ww. ustawy tj. odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni;
9) osoby bezrobotne, które z własnej winy przerywają udział w działaniach w ramach PAI, zostają pozbawione statusu bezrobotnego od dnia przerwania na

okres wskazany w art. 33 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 33 ust. 4h ww. ustawy tj. odpowiednio na okres 120, 180 lub 270 dni.

4. Zasady współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej przy realizacji prac społecznie użytecznych i PAI oraz podmiotami zatrudnienia socjalnego prowadzonymi przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przy realizacji PAI, w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji oraz ocena podjętych działań.

Realizacja prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie **porozumienia dotyczącego wykonywania prac społecznie użytecznych** zawartego pomiędzy gminą i starostą określające:

1) liczbę osób uprawnionych, które zostaną skierowane w okresie objętym porozumieniem do wykonywania prac społecznie użytecznych;
2) liczbę godzin wykonywania prac społecznie użytecznych ogółem oraz miesięcznie przez jedną osobę uprawnioną;
3) rodzaj i miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych wraz z oznaczeniem podmiotów, w których będą organizowane prace społecznie użyteczne;
4) okresy wykonywania prac społecznie użytecznych i liczbę osób uprawnionych skierowanych do wykonywania w tych okresach prac społecznie użytecznych;
5) obowiązek informowania starosty i dyrektora powiatowego urzędu pracy o nieobecności lub od mowie wykonywania prac społecznie użytecznych przez skierowaną osobę uprawnioną;
6) wysokość i terminy refundowania przez starostę z Funduszu Pracy świadczeń wypłaconych osobom uprawnionym z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

Realizacja prac społecznie użytecznych wymaga wzajemnej współpracy i wymiany informacji pomiędzy PUP, a OPS. Na podstawie zawartego porozumienia PUP i OPS współpracują w następującym zakresie:
- Kierownik OPS sporządza listę osób uprawnionych, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, i przesyła ją do właściwego miejscowo PUP;
- PUP przekazuje właściwemu kierownikowi OPS, w terminie do dnia 10-tego każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, wykaz osób uprawnionych, które zostały skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych lub odmówiły przyjęcia propozycji ich wykonywania.

W miastach na prawach powiatu prace społecznie użyteczne organizuje się na wniosek OPS skierowany do właściwego PUP.

Z kolei realizacja PAI może opierać się na wzajemnej współpracy i wymianie informacji, oprócz OPS, także pomiędzy innymi podmiotami, o których mowa w art. 62a ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia (…).

PAI jest rozwiązaniem o charakterze fakultatywnym, jego realizacja uwarunkowana jest możliwościami finansowymi gminy, która partycypuje w kosztach związanych z wypłatą świadczeń za wykonywanie prac społecznie użytecznych.

OPS może realizować działania w zakresie integracji społecznej w PAI na podstawie **porozumienia o realizacji** programu zawartego pomiędzy PUP a OPS.

W przypadku niezawarcia ww. porozumienia, PUP:
a) zawiera z OPS **porozumienie o współpracy**,
b) zleca realizację działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie podmiotom prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W przypadku zlecenia działań z wybranym w drodze otwartego konkursu ofert podmiotem zawierana jest **umowa.**

IV. MODEL WSPÓŁPRACY Z OŚRODKIEM POMOCY SPOŁECZNEJ PRZY REALIZACJI DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W RAMACH art. 50 ust. 2 pkt 2 USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA (…)

1. Zasady i formy pomocy kierowanej do osób bezrobotnych na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…).

Na przestrzeni ostatnich kilku lat szczególnie wiele wysiłków i działań poświęca się kwestiom współpracy międzyinstytucjonalnej oraz międzysektorowej, zarówno na poziomie programowania, jak i na poziomach lokalnych polityk społecznych. Tendencja ta dotyczy również analizy obecnych form współpracy oraz perspektyw jej rozwoju między instytucjami pomocy i integracji społecznej oraz instytucjami rynku pracy[7]. Bez sprawnej komunikacji i aktywnej kooperacji międzyinstytucjonalnej sektora pomocy społecznej i służb zatrudnienia, pomoc w powrocie na rynek pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym ma nikłe szanse powodzenia.

Bardzo często obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się z obszarami ubóstwa. To z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych. Długotrwałe bezrobocie sprawia, że instytucjonalne obsługiwanie tego zjawiska staje się nieuniknione. Zatrudnieni w urzędach pracy i ośrodkach pomocy społecznej pracownicy odpowiadają za organizację działań zmierzających do ograniczenia skali bezrobocia oraz za dystrybucję i wykorzystanie pieniędzy podatników przeznaczonych

[7] Podręcznik wdrażania modelu współpracy instytucji z obszaru pomocy i integracji społecznej oraz rynku pracy Problemy i zasoby społeczne-diagnoza-mapa interaktywna – Strategia Działania Bielsko Biała 2014 Autorzy: Michał szyszka, Aneta Wojtasiuk, Małgorzata Polak, Artur Kulas, Arkadiusz Wąsiński, Anna Zasada-Chorad

do jego ograniczenia lub likwidacji. Dlatego zaangażowanie tych instytucji w podejmowanie jak najodpowiedniejszych i najskuteczniejszych kroków, by zaktywizować swoich wspólnych podopiecznych jest tak ważne[8].

Same kontakty pracowników, bez określenia zadań dla każdej ze stron, są niewystarczające i koniecznym jest wyznaczenie wszelkich możliwych obszarów, których współpraca powinna dotyczyć.

Czym jest współpraca? Zgodnie z definicją zawarta w Słowniku Języka Polskiego (www.sjp.pwn.pl),*współpraca to praca wykonywana wspólnie z kimś, z innymi; wspólna praca, działalność prowadzona wspólnie.* W świetle tej definicji działanie wymieniane najczęściej, jako forma współpracy PUP i OPS tj. wymiana informacji - nie jest współpracą. Współpracą byłoby dopiero wspólne (przez pracowników obu instytucji) np. ustalanie działań. Można jednak przyjąć, że wymiana informacji jest kluczowym warunkiem wstępnym do stosowania wszelkich innych form i narządzi współpracy, a więc należy do szeroko pojmowanego pojęcia współpracy. Jest to tym bardziej uzasadnione, że w części (nielicznej już) urzędów pracy i OPS nie dochodzi nawet do tej najprostszej formy współpracy. Oznacza to, że wymiana informacji wcale nie jest czymś oczywistym i trzeba było czasu, aby zaczęła być masowo realizowana. Niemniej jednak wspólne działanie stanowi wyższy poziom współpracy. Chodzi o takie działania wspólne jak np. dobór uczestników na podstawie wiedzy obu współpracujących instytucji, rekrutacja, planowanie wsparcia, ewaluacja czy monitoring. Warto zwrócić uwagę, że nie musi to oznaczać wspólnej realizacji wszystkich zaplanowanych elementów wsparcia. Zadania związane z udzielaniem wsparcia mogą być realizowane osobno - przez obie współpracujące instytucje czy nawet przez inne, zakontraktowane/zaproszone w tym celu instytucje. Ważne jednak, by były wspólnie uzgodnione i wynikały ze wspólnego planu[9].

Jednym z uregulowanych prawnie obszarów jest współpraca pomiędzy powiatem i gminą, jaka powinna zachodzić w przypadku objęcia klienta pomocy społecznej aktywizacją zawodową. Art. 50 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…) nakłada na obydwie instytucje tj. PUP i OPS, obowiązek informowania się wzajemnie o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu.

Zapis taki oznacza konieczność zawierania porozumień pomiędzy służbami pomocy społecznej i zatrudnienia. Wskazuje również na obszary współpracy pomiędzy OPS, a CIS. Współpraca pomiędzy PUP, a CIS oraz KIS określona została w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.), zwana dalej ustawą o zatrudnieniu socjalnym (…) oraz w ustawie o promocji zatrudnienia (...).

Współpraca ta, koncentruje się na pomocy osobom bezrobotnym (w tym długotrwale bezrobotnym) korzystającym z pomocy społecznej. CIS i KIS są przykładem wdrożenia koncepcji współczesnej polityki społecznej opartej na zmianie podejścia do

[8]Model współpracy powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie, Instrukcja stosowania modelu. Irena Wolińska, Opole 2014

[9]Model współpracy powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie, Instrukcja stosowania modelu. Irena Wolińska, Opole 2014

kolejności uzyskiwania przez niektóre grupy dysfunkcyjne wsparcia i pomocy państwa. Rozwiązania aktywizujące zawarte we współczesnej polityce oznaczają, że osoby potrzebujące pomocy muszą także włączyć się w procesy likwidujące przyczyny ich trudności życiowych, a nie jak dotychczas, oczekiwać tylko świadczeń (głównie finansowych). W aktywnej polityce społecznej mottem działania jest idea „praca zamiast zasiłku", a także silna presja na procesy integracyjne (instytucji, środowisk, ludzi). Rozwiązania skupiające działania o charakterze terapeutycznym, pracę socjalną oraz zadania z zakresu aktywizacji zawodowej i zatrudnienia subsydiowanego zawarto w ustawie z o zatrudnieniu socjalnym (…), ukierunkowując je na indywidualną aktywność. Ustawa ta reguluje zasady zatrudnienia socjalnego nie tylko osób bezrobotnych, ale także dla innych grup określanych, jako podlegające wykluczeniu społecznemu i które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. Ustawa obejmuje swoim katalogiem osoby, które znajdując się w sytuacji powodującej ubóstwo mają ograniczone możliwości uczestnictwa w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Warunkiem skorzystania z tych rozwiązań jest jedynie aktywne włączenie się ich w proces wsparcia i pomocy. Głównym założeniem zatrudnienia socjalnego jest stworzenie takich warunków, aby dana osoba, a po części członkowie jej rodziny, zapobiegli dalszemu pogarszaniu swojej sytuacji, w tym także ubóstwu. Kierunkiem preferowanym w tej ustawie jest możliwość przekwalifikowania się, a następnie podjęcie pracy, jako źródła dochodu, nie zaś wspomaganie tylko świadczeniami z pomocy społecznej. Zatrudnienie socjalne, w myśl ustawy, powinno uzupełniać tradycyjny system pomocy społecznej, tworząc synergiczną konstrukcję wsparcia i pomocy. Ważnym elementem filozofii aktywnej polityki społecznej, z której wyrasta idea zatrudnienia socjalnego, jest zasada „pomocy do samopomocy" sformułowana przez Hansa Christiana Kofoeda, który preferował w pracy socjalnej wsparcie zdolności danej osoby do wzbudzenia jej aktywności w samodzielnym rozwiązywaniu swoich problemów. Kofoed twierdził, że dając komuś tylko samą pomoc materialną, obrażamy jego godność oraz podważamy jego zdolność do decydowania o wyborze sposobów zmiany sytuacji życiowej. Ten sposób myślenia odzwierciedla wiarę w człowieka i drzemiący w nim olbrzymi, twórczy potencjał. Kofoed uważał, że wymagając aktywności i zmuszając do działania, pozwalamy wykluczonym odzyskać godność i wiarę w siebie. Wzorem niektórych europejskich krajów „starej piętnastki" reguły „pomocy dla samopomocy" można było w Polsce realizować poprzez stworzenie systemu specjalnych podmiotów, które nie tylko uczyłyby zmiany postaw, dostarczałyby możliwości przekwalifikowania, ale pomagały również w pierwszych chwilach funkcjonowania na otwartym rynku pracy. Już w pierwszym roku obowiązywania ustawy o zatrudnieniu socjalnym utworzono jednostki, które skoncentrowały swoją działalność na usługach reintegracji społecznej i zawodowej, zwane dzisiaj podmiotami zatrudnienia socjalnego. Oba typy podmiotów zatrudnienia socjalnego – CIS i KIS – realizują usługi reintegracji, a więc usługi „przywracające wartości" ich beneficjentom[10].

[10]Kompleksowe formy reintegracji społecznej i zawodowej w środowisku lokalnym. Standard współpracy lokalnej – procedury, kompetencje, warianty, Publikacja powstała w ramach projektu systemowego realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich pn. „Kompleksowe formy reintegracji społeczno-zawodowej w środowisku lokalnym", zainicjowanego przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Opracował Zespół Autorów z Instytutu Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie w składzie: dr Marta Komorska, Anna Kuczyńska, Anna Mazur, Katarzyna Sokołowska, Andrzej Trzeciecki, Paweł Wiśniewski, Warszawa 2014.

Zakres współpracy PUP – CIS/KIS wynikająca z ustawy o zatrudnieniu socjalnym (…):

- kierowanie osób długotrwale bezrobotnych przez PUP do CIS,
- kierowanie do zatrudnienia wspieranego,
- organizacja prac społecznie użytecznych, robót publicznych, staży - zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia (…) w KIS,
- realizacja działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych służących kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym w ramach PAI.

Zakres współpracy PUP – CIS/KIS wynikający art. 50 ust. 2 pkt 2 z ustawy o promocji zatrudnienia (…)

- kierowanie przez PUP bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji na wniosek OPS do uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym[11](PUP oraz OPS są obowiązane informować się wzajemnie o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu).

Zakres współpracy PUP-OPS wynikający z ustawy o promocji zatrudnienia (…)

- organizacja prac społecznie użytecznych,
- realizacja PAI,
- kierowanie przez PUP bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji, na wniosek OPS, do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym

[11]zatrudnienie socjalne - zapewnianie osobom, o których mowa w art.1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym tj.
1) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
2) uzależnionych od alkoholu,
3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających,
4) chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
5) długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
7) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
8) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym możliwości uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej i zatrudnienia wspieranego.

mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym (powiatowy urząd pracy oraz ośrodek pomocy społecznej są obowiązane informować się wzajemnie o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu).

2. Wypracowanie modelu współpracy z OPS w procesie pomocy osobom korzystającym z pomocy społecznej na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia (…) ze szczególnym uwzględnieniem wymiany informacji o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu.

Model współpracy pomiędzy PUP, a OPS– wsparcie na rzecz klientów

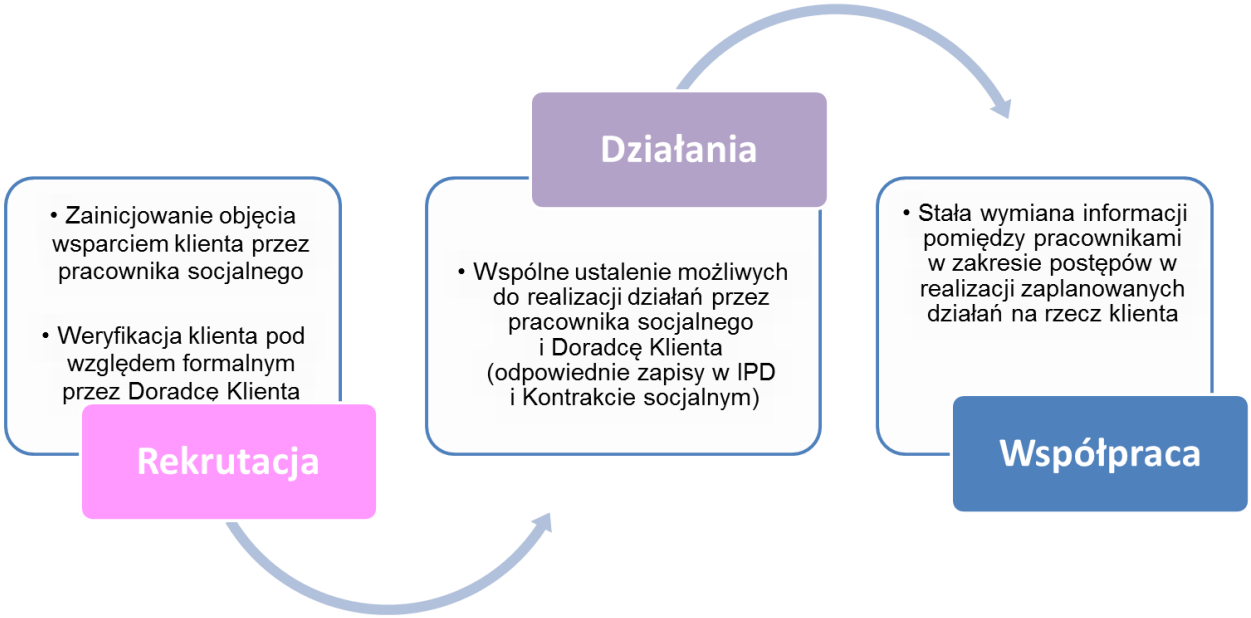

Źródło: opracowanie własne

W ramach realizacji modelu współpracy - pracownicy socjalni w OPS wspólnie z doradcami klienta w PUP dokonują doboru klientów do objęcia określonym wsparciem (PAI, udział w pracach społecznie użytecznych, skierowanie do CIS itp.). Taki dobór nie może być jednak dokonany wyłącznie automatycznie, lecz musi bazować na wiedzy o klientach pracowników obu instytucji, nie wszystkie, bowiem dane są znane doradcom klienta (np. informacje o sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, problemach uzależnień). Dokonując doboru obie strony biorą pod uwagę takie cechy klientów, jak czas pozostawania bez pracy, występowanie innych problemów utrudniających powrót na rynek pracy, ale jednocześnie przejawianie minimalnego zainteresowania wsparciem. Dodatkowo ważne jest uwzględnienie dotychczasowej pomocy, udzielonej danej osobie i ocena przyczyn jej niskiej skuteczności.

Bardzo ważnym elementem współpracy PUP - OPS są cykliczne spotkania pracowników socjalnych z doradcami klienta, podczas których można zaprezentować zmiany w obowiązujących przepisach prawnych, uzgodnić kwestie współpracy, wymienić informacje na temat funkcjonowania elektronicznej wymiany informacji o klientach (SEPI). Bezpośredni kontakt pracowników obu instytucji w znaczący

sposób ułatwia bieżącą współpracę w procesie aktywizacji wspólnych klientów oraz zrozumienie zasad funkcjonowania obu instytucji.

Podstawę prawną wymiany informacji stanowi art. 33 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia (…) zgodnie, z którym informacje dotyczące osób zarejestrowanych w PUP są udostępniane innym podmiotom, realizującym zadania na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia (...) lub odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny, w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji tych zadań, w szczególności jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej oraz jednostkom obsługującym świadczenia rodzinne.

Jednocześnie art. 33 ust. 8 ustawy o promocji zatrudnienia (…) stanowi podstawę prawną elektronicznej wymiany informacji określając, iż informacje dotyczące osób bezrobotnych, mogą być pozyskiwane, wymieniane lub udostępniane na wniosek złożony, w szczególności w postaci elektronicznej, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, jeżeli powiatowy urząd pracy oraz podmiot, o którym mowa w ust. 7, spełniają łącznie następujące warunki:

1) posiadają możliwość identyfikacji osoby uzyskującej informacje w systemie oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania;
2) posiadają zabezpieczenia uniemożliwiające wykorzystanie informacji niezgodnie z celem ich uzyskania;
3) zapewniają, że dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

V. AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH PROGRAMU SPECJALNEGO

1. Zasady realizacji programów specjalnych zgodnie z art. 66a-66 b ustawy o promocji zatrudnienia (…).

Zasady realizacji programów specjalnych określa Rozdział 13c art. 66a– 66b ustawy o promocji zatrudnienia (…).

Program specjalny - oznacza to zespół działań mających na celu dostosowanie posiadanych lub zdobycie nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych oraz wsparcie zagrożonych likwidacją lub istniejących i tworzonych miejsc pracy.

Określając zakres i formy pomocy w ramach programu specjalnego, planuje się działania łączące usługi lub instrumenty rynku pracy ze specyficznymi elementami wspierającymi zatrudnienie

Poprzez specyficzne elementy wspierające zatrudnienie rozumie się: finansowanie z FP racjonalnych wydatków innych niż usługi i instrumenty rynku pracy, niezbędne do realizacji działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczestników programu specjalnego, adekwatnych do uwarunkowań lokalnego rynku pracy.

Realizacja programu specjalnego ma charakter fakultatywny. Łączna kwota wydatków poniesionych na realizację programów specjalnych w roku budżetowym nie może przekroczyć 10% wysokości środków FP, ustalonych zgodnie z art. 109 ust. 8 ustawy o promocji zatrudnienia (…), z przeznaczeniem na finansowanie w roku poprzednim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W przypadku, gdy wysokość środków planowanych na realizację programów specjalnych przekracza 10% wysokości środków FP, określonych w ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia (…), minister właściwy do spraw pracy może, na wniosek starosty, przyznać dodatkowe środki z rezerwy dysponenta FP na realizację programów specjalnych.

Maksymalna wysokość środków FP, przeznaczonych w ramach jednego programu specjalnego na działania, w przeliczeniu na jednego uczestnika, wynosi dziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu rozpoczęcia programu specjalnego.

Łączna kwota wydatków poniesionych na specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, związane z realizacją programu specjalnego, nie może przekroczyć 20% wysokości środków FP, przeznaczonych na realizację programu specjalnego.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 638), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie programów specjalnych (...), projekt programu specjalnego zawiera:

1) charakterystykę uczestników programu specjalnego i kryteria ich doboru;
2) opis działań łączących usługi rynku pracy lub instrumenty rynku pracy ze specyficznymi elementami wspierającymi zatrudnienie, z uzasadnieniem potrzeby ich zastosowania przewidywanych skutków dla zatrudnienia lub utrzymania miejsc pracy;
3) wykaz podmiotów współpracujących przy realizacji programu specjalnego na podstawie porozumienia, o którym mowa w § 6 rozporządzenia w sprawie programów specjalnych (w przypadku realizacji programu specjalnego we współpracy z innymi organizacjami, podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami starosta zawiera pisemne porozumienie dotyczące realizacji programu specjalnego, określające w szczególności zadania realizowane przez poszczególne podmioty lub pracodawców, wysokość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań i źródła ich finansowania oraz określenie ich zadań);
4) kalkulację planowanych kosztów realizacji programu specjalnego oraz źródła finansowania ogółem i odrębnie dla każdego zadania, w tym wydatki na specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, które mogą obejmować w szczególności zakup środków trwałych, materiałów lub usług, niezbędnych w procesie aktywizacji zawodowej lub utrzymaniu miejsc pracy;
5) harmonogram realizacji poszczególnych zadań oraz wydatkowania środków;
6) przewidywaną efektywność kosztową i zatrudnieniową programu specjalnego;
7) opis prowadzenia kontroli programu specjalnego i zakres monitorowania jego realizacji;
8) propozycję działań w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu specjalnego.

Realizacja programu specjalnego poprzedzona jest zaopiniowaniem przez powiatową radę rynku pracy celowości realizacji programu specjalnego, biorąc pod uwagę w szczególności:

a) liczbę osób objętych programem i kryteria doboru tych osób,
b) zakładane rezultaty programu specjalnego, w tym przewidywaną efektywność kosztową i zatrudnieniową,
c) koszty realizacji programu specjalnego, w tym poszczególnych przedsięwzięć.

Ponadto zaopiniowania powiatowej rady rynku pracy wymaga także proponowana przez starostę zmiana realizacji programu specjalnego.

2. Kryteria warunkujące udział klienta w programie specjalnym, charakterystyka uczestników mających pierwszeństwo do udziału w programach specjalnych, zgodnie z art. 49 i 49a ustawy o promocji zatrudnienia (…), prawa i obowiązki osób kierowanych do udziału w programie specjalnym.

Wyłonienia i doboru uczestników programu specjalnego oraz określenia zakresu i form niezbędnego wsparcia dokonuje się na podstawie diagnozy, która obejmuje w szczególności ustalenie:
1) kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, kompetencji i umiejętności praktycznych;
2) przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku;
3) problemu zawodowego i innych przeszkód utrudniających podjęcie zatrudnienia lub utrzymanie miejsca pracy;
4) potrzeb i oczekiwań w zakresie aktywizacji zawodowej.

Wraz z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia (…) z dniem 27 maja 2014 roku osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby:.
– bezrobotne do 30 roku życia,
– bezrobotne powyżej 50 roku życia,
–bezrobotne długotrwale,
– bezrobotne korzystające z pomocy społecznej,
– bezrobotne posiadające dzieci do 6. roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18 roku życia,
– bezrobotne niepełnosprawne,
– uzyskały pierwszeństwo w dostępie do programów specjalnych.

Jednocześnie na podstawie art. 49a ustawy o promocji zatrudnienia (…) w stosunku do bezrobotnych i osób, o których mowa w art. 43[12], którzy zostali wyłonieni przez

[12]Art. 43. 1. Do poszukującego pracy, który:
1) jest w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
2) jest zatrudniony u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji,
3) otrzymuje świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny, określone w odrębnych przepisach,
4) uczestniczy w zajęciach w centrum integracji społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej,
5) jest żołnierzem rezerwy,
6) pobiera rentę szkoleniową,
7) pobiera świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6,

starostę, z uwzględnieniem analiz i prognoz lokalnego rynku pracy, mogą być dodatkowo stosowane programy specjalne.

Udział w programach specjalnych przewidziany jest zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia (…) dla osób bezrobotnych, dla których określono profil pomocy II oraz III.

3. Zasady współpracy z pracodawcami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy przy realizacji programu specjalnego oraz z podmiotami wymienionymi w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…) w przypadku zlecenia realizacji programu specjalnego w tym: monitoring realizacji działań, wymiana informacji, ocena podjętych działań.

Starosta, będąc zwierzchnikiem PUP, zgodnie z art. 66a ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…) może samodzielnie lub we współpracy z innymi organami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy oraz pracodawcami, w celu aktywizacji zawodowej osób, o których mowa w art. 49 i 49a ustawy o promocji zatrudnienia (…), inicjować i realizować programy specjalne.

Program specjalny może zostać zlecony podmiotowi określonemu w art. 24 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia (…), tj.:
1) jednostkom samorządu terytorialnego;
2) organizacjom pozarządowym statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy;
3) związkom zawodowym;
4) organizacjom pracodawców;
5) instytucjom szkoleniowymi;
6) agencjom zatrudnienia;
7) centrom integracji społecznej;

w przypadku gdy:
1) nie istnieje możliwość realizacji programu specjalnego we własnym zakresie lub
2) zlecenie programu specjalnego zapewni efektywniejszą jego realizację.

Przy zlecaniu realizacji programu specjalnego podmiotom wymienionym powyżej stosuje się przepisy art. 24 ust. 1a-4 ustawy o promocji zatrudnienia (…) określające zasady zlecania wykonywania usług rynku pracy.

Zlecanie realizacji usług rynku pracy lub usług i instrumentów rynku pracy nie może dotyczyć:
1) spraw podlegających rozstrzygnięciu w drodze decyzji administracyjnej;
2) wydatkowania i gospodarowania środkami FP.

W przypadku realizacji programu specjalnego we współpracy z innymi organizacjami, podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami, starosta zawiera pisemne porozumienie dotyczące realizacji programu specjalnego,

8) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem
9) jest cudzoziemcem, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. h oraz ha, z zastrzeżeniem art. 1 ust. 6
- przepisy art. 40, art. 41 ust. 4-7, art. 42 i art. 42a ust. 1-4 stosuje się odpowiednio.

określające w szczególności zadania realizowane przez poszczególne podmioty lub pracodawców, wysokość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań i źródła ich finansowania.

SZKOLENIE NR 12	WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI NA RZECZ POMOCY KLIENTOM WYMAGAJĄCYM WSPARCIA I ODDALONYM OD RYNKU PRACY

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Sabal M. - opracowanie i redakcja, Rekomendacje w zakresie współpracy ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie z powiatowymi urzędami pracy w Małopolsce, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Kraków, 2014.
2. Szyszka M., Wojtasiuk A., Polak M., Kulas A., Wąsiński A., Zasada-Chorad A, Podręcznik wdrażania modelu współpracy instytucji z obszaru pomocy i integracji społecznej oraz rynku pracy. Problemy i zasoby społeczne. Diagnoza-Mapa interaktywna – Strategia Działania. Bielsko Biała, 2014;
3. Wolińska I., Model współpracy powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie. Instrukcja stosowania modelu. Opole, 2014.
4. Kompleksowe formy reintegracji Społecznej i zawodowej w Środowisku lokalnym Standard współpracy lokalnej – procedury, kompetencje, warianty, Publikacja powstała w ramach projektu systemowego realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich pn. „Kompleksowe formy reintegracji społeczno-zawodowej w środowisku lokalnym", zainicjowanego przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Opracował Zespół Autorów z Instytutu Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie w składzie: dr Marta Komorska, Anna Kuczyńska, Anna Mazur, Katarzyna Sokołowska, Andrzej Trzeciecki, Paweł Wiśniewski, Warszawa 2014.
5. Model lokalnej interdyscyplinarnej współpracy na rzecz rodziny wielodzietnej. Podręcznik systemowy. Publikacja powstała w ramach projektu systemowego „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż" realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich z inicjatywy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Zespół autorski: Włodzimierz Durka (red.), Iwona Klimowicz, Sebastian Musioł, Ziemowit Pawluk, Warszawa 2015.
6. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Program Aktywizacja i Integracja - kierunkowe wytyczne dla podmiotów organizujących Program Aktywizacja i Integracja. Warszawa, maj 2014;
7. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy. Zlecanie działań aktywizacyjnych - kierunkowe wytyczne dla wojewódzkich urzędów pracy i powiatowych urzędów pracy. Warszawa, lipiec 2015.

AKTY PRAWNE:

1. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r. poz.149, z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.)

4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. z 2014r. poz. 638).
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 921).
7. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 631).

W materiałach dla uczestnika wykorzystano m.in. materiały:

1. Wolińska I., Model współpracy powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie. Instrukcja stosowania modelu. Opole, 2014.
2. Szyszka M., Wojtasiuk A., Polak M., Kulas A., Wąsiński A., Zasada-Chorad A., Podręcznik wdrażania modelu współpracy instytucji z obszaru pomocy i integracji społecznej oraz rynku pracy. Problemy i zasoby społeczne – diagnoza - mapa interaktywna – Strategia Działania. Bielsko Biała, 2014.
3. Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw. Warszawa 2014.
4. www.rynekpracy.org

SZKOLENIE NR 12	WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI NA RZECZ POMOCY KLIENTOM WYMAGAJĄCYM WSPARCIA I ODDALONYM OD RYNKU PRACY

ZESTAW PYTAŃ / ZADAŃ SPRAWDZAJĄCYCH EFEKTY UCZENIA SIĘ

1. Ochotnicze Hufce Pracy wraz z publicznymi służbami zatrudnienia tworzą organy zatrudnienia realizujące zadania określone ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy?

TAK
NIE

2. Działaniami aktywizacyjnymi mogą zostać objęte osoby:

a) bezrobotne, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III
b) długotrwale bezrobotne, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III
c) długotrwale bezrobotne dla których jest ustalony profil pomocy III.

3. Czy skierowanie bezrobotnego do realizatora działań aktywizacyjnych powoduje utratę statusu bezrobotnego?

TAK
NIE

4. Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani:

a) długotrwale bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej
b) długotrwale bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy III korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej
c) bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy III korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej

5. W jakim minimalnym wymiarze godzin realizowane są działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym w ramach programu PAI?

a) 5 godzin tygodniowo
b) 10 godzin tygodniowo
c) 15 godzin tygodniowo

6. W jakim okresie na podstawie art. 50 ust 2 ustawy o promocji zatrudnienia (…) powiatowy urząd pracy powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub na wniosek ośrodka pomocy społecznej może skierować do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym?

a) w okresie 3 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 3 miesięcy od dnia rejestracji
b) w okresie 4 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji
c) w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji

SPRAWDZIAN ZALICZONO	
TAK	**NIE**

Podpisy trenerów:

.....

.....

KLUCZ ODPOWIEDZI DLA TRENERA

Prawidłowe rozwiązanie testu (odpowiedzi prawidłowe **wytłuszczono**):

1. Ochotnicze Hufce Pracy wraz z publicznymi służbami zatrudnienia tworzą organy zatrudnienia realizujące zadania określone ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy?

TAK
NIE

2. Działaniami aktywizacyjnymi mogą zostać objęte osoby:

a) bezrobotne, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III
b) długotrwale bezrobotne, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III
c) długotrwale bezrobotne dla których jest ustalony profil pomocy III

3. Czy skierowanie bezrobotnego do realizatora działań aktywizacyjnych powoduje utratę statusu bezrobotnego?

TAK
NIE

4. Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani:

a) długotrwale bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej
b) długotrwale bezrobotni, dla których jest ustalony III profil korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej
c) bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy III korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej

5. W jakim minimalnym wymiarze godzin realizowane są działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym w ramach programu PAI?

a) 5 godzin tygodniowo
b) **10 godzin tygodniowo**
c) 15 godzin tygodniowo

6. W jakim okresie na podstawie art. 50 ust 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy powiatowy urząd pracy powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub na wniosek ośrodka pomocy społecznej może skierować do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym?

a) w okresie 3 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 3 miesięcy od dnia rejestracji
b) w okresie 4 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji
c) w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji

Uzyskanie minimum 4 prawidłowych odpowiedzi spośród powyższych 6, jest wystarczające do zaliczenia testu.

SZKOLENIE NR 12	WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI NA RZECZ POMOCY KLIENTOM WYMAGAJĄCYM WSPARCIA I ODDALONYM OD RYNKU PRACY

Wymagania, jakie powinien spełniać prowadzący zajęcia, ze wskazaniem doświadczenia zawodowego w zakresie prowadzenia szkoleń obejmujących treści przewidziane dla danych zajęć.

Lp.	WYMAGANIA	FORMA/SPOSÓB WERYFIKACJI
1.	Wykształcenie wyższe	• CV – oświadczenie i/lub • przedstawienie dyplomu ukończenia studiów
2.	Doświadczenie w prowadzeniu szkoleń metodami aktywizującymi (min. 3 szkolenia w ostatnich trzech latach)	• CV – oświadczenie i/lub • analiza certyfikatów i/lub • przedstawienie odpowiednich umów, faktur etc. i/lub • przedstawienie rekomendacji/referencji od zleceniodawców (min. 3 referencje)
3.	Doświadczenie zawodowe lub szkoleniowe w zakresie: - Współpracy z partnerami, z którymi możliwa jest realizacja zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w ramach: zlecania działań aktywizacyjnych, prac społecznie użytecznych oraz aktywizacji zawodowej i integracji społecznej w ramach programu aktywizacja i integracja oraz w ramach	• CV – oświadczenie i/lub • przedstawienie zaświadczenia o zatrudnieniu lub świadectwa pracy lub umów c-p i/lub • analiza certyfikatów i/lub • przedstawienie rekomendacji/referencji od zleceniodawców i/lub • przedstawienie odpowiednich umów, faktur etc.

	programu specjalnego -Współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej przy realizacji działań na rzecz osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej w ramach przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	